

KURUM İÇ DEĞERLENDİRME RAPORU

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

2016

1. KURUMSAL BİLGİLER

1. İletişim Bilgileri

Ankara Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Erkan İBİŞ

Ankara Üniversitesi Rektörlüğü,

Döğol Caddesi 06100

Tandoğan / Ankara / Türkiye

İrtibat Telefonu: +90 (312) 2234361

Elektronik posta adresi: rektor@ankara.edu.tr

Ankara Üniversitesi Rektör Yardımcısı

Prof. Dr. Ayhan ELMALI

Ankara Üniversitesi Rektörlüğü,

Döğol Caddesi 06100

Tandoğan / Ankara / Türkiye

İrtibat Telefonu: +90 (312) 21318 30

Elektronik posta adresi: elmali@eng.ankara.edu.tr

Ankara Üniversitesi Akreditasyon, Akademik Değerlendirme ve Kalite Koordinatörü

Prof. Dr. Ali Sınağ

Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Kimya Bölümü

Döğol Caddesi 06100

Tandoğan / Ankara / Türkiye

İrtibat Telefonu: +90 (312) 212 67 20 – 1022

Elektronik posta adresi: sinag@science.ankara.edu.tr

2. Tarihsel Gelişim

Ankara Üniversitesi, Cumhuriyet tarihini ve misyonunu milletiyle özdeşleştirmiş, bütünleştirmiş bir üniversitedir. Ankara Üniversitesi, Atatürk ilke ve inkılâplarının dayanaklarını oluşturmak, bu ilke ve inkılâpları yurt geneline yaymak, kökleştirmek ve çağdaşlığın, bilimin ve aydınlığın ifadesi olan bu değerlerin yılmaz savunuculuğunu yapmak üzere, temeli bizzat yüce Atatürk tarafından atılmış bir üniversitedir. Genç Cumhuriyetin yüksek öğretim alanındaki ilk ve çarpıcı icraatları; laik ve demokratik Cumhuriyetin yeni hukuk düzenini gerçekleştirecek hukukçuları yetiştirmek için 1925'te

kurulan Hukuk Mektebini, Türk çiftçisine hizmet etmek üzere 1933'te öğretime başlayan Yüksek Ziraat Enstitüsünü, zengin Anadolu kültürünü araştırmak ve Türkiye'nin dünya ile dil ve kültür köprüsünü kurmak amacıyla 1935'te açılan Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesini, 1859'dan beri Mektebi Mülkiye adıyla üst düzey kamu yöneticileri yetiştiren ve 1936'da Ankara'ya taşınan Atatürk'ün özel emir ve ilgileri ile kurulan Siyasal Bilgiler Okulunu açmak olmuştur. Bunlara, hazırlıkları Atatürk tarafından başlatılan ancak kuruluşu II. Dünya Savaşı nedeniyle 1940'ların başına kalan Tıp ve Fen Fakültelerini de eklemek gerekir. Her biri Türkiye Cumhuriyeti'nin imarında önemli görevler üstlenen Hukuk, Dil ve Tarih-Coğrafya, Fen ve Tıp Fakülteleriyle 1946 yılında resmen kurulan Üniversitemizin gelişme kronolojisi şöyledir:

- 1948'de Yüksek Ziraat Enstitüsünün Ziraat ve Veteriner Fakülteleri, Üniversitemiz bünyesine alındı.
- 1949'da İlahiyat Fakültesi kuruldu.
- 1936'da kurulan Siyasal Bilgiler Okulu 1950'de Fakülte adını aldı.
- 1960'ta Eczacılık Fakültesi kuruldu.
- 1963'te kurulan Diş Hekimliği Yüksek Okulu, 1977'de Diş Hekimliği Fakültesi adını aldı.
- 1965'te Eğitim Bilimleri Fakültesi kuruldu.
- 1965'te şimdiki adıyla İletişim Fakültesi olan Basın Yayın Yüksekokulu kuruldu.
- 2001 yılında Mühendislik Fakültesi, Fen Fakültesi bünyesinden ayrılarak kuruldu.
- 1996 yılında eğitim-öğretime başlayan Sağlık Eğitim Fakültesi 2007 yılında Sağlık Bilimleri Fakültesi adını aldı.
- 1993 yılında eğitim-öğretime başlayan Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu 2013 yılında Spor Bilimleri Fakültesi adını aldı.
- 2014 yılında Uygulamalı Bilimler Fakültemiz kuruldu.
- 1996 yılında resmi olarak kurulan ama faaliyete geçmeyen Güzel Sanatlar Fakültemiz 2015 yılında Üniversitemizin 17. Fakültesi olarak aktif hale geldi.

Üniversitemiz, lisans ve lisansüstü eğitim kadar mesleki ve teknik eğitime de önem veren Ankara Üniversitesi, Ankara dışında Kırıkkale, Çankırı, Kastamonu, Kalecik, Beypazarı, Elmadağ, Haymana, Ayaş ve Nallıhan'da Meslek Yüksekokulları açarak, mesleki ve teknik alanda Ülkenin ihtiyacı olan insan gücünün yetiştirilmesi amacına hizmet etmekte, aynı zamanda da adı geçen yörelerin gelişimine katkıda bulunmaktadır. Ankara Üniversitesinin yüksek bir gelişmişlik düzeyine ulaştırdığı Kırıkkale Meslek Yüksekokulu, Kastamonu Meslek Yüksekokulu ve Çankırı Meslek Yüksekokulu, sırasıyla 1992, 2006 ve 2007 yıllarında kurulan Kırıkkale Üniversitesi, Kastamonu Üniversitesi ve Çankırı Karatekin Üniversitesine bağlanarak Ankara Üniversitesinden ayrılmıştır. Yüksek lisans ve doktora çalışmaları Eğitim Bilimleri, Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler, Sağlık Bilimleri, Türk İnkılap Tarihi, Biyoteknoloji ve Nükleer Bilimler Enstitüleri tarafından yürütülmektedir. Bunun yanında, Adli Bilimler, Hepatoloji, Kök Hücre, Hızlandırıcı Teknolojileri, Su Yönetimi ve Gıda Güvenliği Enstitüleri de eğitim ve araştırma faaliyetleri yürütmektedir. Ankara Üniversitesi faaliyetlerini çok yerleşkeli bir sistem içinde sürdürmektedir. Halen Ankara'da Tandoğan, Cebeci, Sıhhiye, Dikimevi, Dışkapı, Keçiören ve Gölbaşı-Virancık olmak üzere belli başlı 7 yerleşkesi bulunan Ankara Üniversitesinin, ayrıca Ankara'nın Beypazarı, Kalecik, Nallıhan, Haymana ve Elmadağ ilçelerinde meslek yüksekokullarına ait yerleşkeleri bulunmaktadır. 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu dayanağında Ankara Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi kuruluşunu da gerçekleştirmiştir. 2013 yılında Araştırma ve Geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi ve Üniversitemiz bilimsel ve teknolojik kaynaklarının toplum yararına sunulması amacıyla Teknoloji Transfer Ofisi (TTO) kurulmuştur. Ankara Üniversitesi, 17 fakülte, 1 yüksekokul, 11 meslek yüksekokulu ve 1 Devlet Konservatuarı, 13 enstitü, 42 araştırma ve uygulama merkezi, Sürekli Eğitim Merkezi, Uzaktan Eğitim Merkezi, ayrıca Rektörlüğe bağlı 1 bölüm, Cebeci ve İbn-i Sina olmak üzere 2 araştırma ve uygulama hastanesi, 1 Diş Hekimliği Uygulama Hastanesi ve 1 Veteriner Fakültesi Hayvan Hastanesi ile 14 yerleşkede eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme, topluma hizmet

ve uluslararasılaşma alanlarında öncü ve etkin çalışmalarını sürdürmektedir.

3. Misyon, Vizyon, Temel Değerler ve Hedefler

Misyonumuz; Cumhuriyetin ilk üniversitesi olma sorumluluğu ile eleştirel düşünebilen ve sorun çözebilen, kişisel ve mesleki alanda kendini sürekli yenileyen, doğaya duyarlı, farklılıklara saygı gösteren, yaratıcı bireyler yetiştirmeyi; bilime ve sanata evrensel düzeyde katkı sağlayan, etik değerleri gözeten, disiplinlerarası araştırmalar yapmayı; sosyal sorumluluk bilinci ile ülke sorunlarına duyarlı, kamu yararını gözeterek yaşadığı kentin kalkınmasına ve gelişmesine katkıda bulunan hizmetler sunmaktır.

Vizyonumuz; Nitelikli araştırmalar yapan, bilgi ve yeteneklerini insanlık ve ülke yararına kullanan ve evrensel düzeyde fark yaratarak geleceğe yön veren yenilikçi üniversite olmaktır.

Değerlerimiz; Akademik özgürlüğe öncelik veren, etik değerlere ve Cumhuriyet değerlerine bağlı, tarihine sahip çıkan, kentle bütünleşen, saydam ve katılımcı bir yönetim anlayışına sahip, çalışanına ve öğrencisine güven duyan, öğrenci merkezli, toplumsal cinsiyet eşitliğine ve ülke sorunlarına, önceliklerine duyarlı bir üniversite kültürü geliştirmek Ankara Üniversitesi'nin ilke ve değerlerini oluşturmaktadır.

4. Eğitim-Öğretim Hizmeti Sunan Birimler

Ankara Üniversitesi'nin Eğitim-Öğretim hizmeti sunduğu Önlisans ve lisans programlarının listesine ve detaylı bilgiye YÖK Önlisans Programları Atlasında yer almaktadır. Lisans ve Lisansüstü eğitim programlarımızın tümüne Ankara Üniversitesi internet sayfasında, Akademik Birimler sekmesi altından ulaşılabilmektedir.

5. Araştırma Faaliyetinin Yürütüldüğü Birimler

Ankara Üniversitesi'nin Araştırma, Uygulama ve Eğitim Merkezleri hakkında detaylı bilgi için hazırlanmış internet sitemiz mevcuttur. Araştırma faaliyetlerinin koordinasyonu için TEKNOKENT bünyesinde hizmet veren TTO aktif bir şekilde çalışmalarını sürdürmektedir.

6. İyileştirmeye Yönelik Çalışmalar

Üniversitemizin yerleşik kültüründe; akademisyenlerimizin, idari personelimizin meslek içi eğitimlerine büyük önem verilmektedir. Dolayısıyla, personelimizin sürdürmekte olduğu akademik ve/veya idari faaliyetleri kurum içinde, belirli zaman aralıklarında değerlendirilmekte, elde edilen çıktılarının toplum ve dış paydaşlara ulaşabilmesini sağlamak için seminer, kurs, sertifikasyon programları düzenlenmektedir.

7. Organizasyon Yapısı

Ankara Üniversitesi Organizasyon yapısını gösteren şemaya <https://www.ankara.edu.tr/organizasyon-semasi/> internet sayfasından ulaşılabilmektedir.

2. KALİTE GÜVENCESİ SİSTEMİ

1. Kalite Politikası

7. Ankara Üniversitesi'nde Kalite Güvencesi Çalışmaları

7.1. Kalite Güvencesi Sistemi

7.1.1 Misyon, Vizyon ve Hedeflere Ulaşmak için İzlenen Strateji

Kurulduğu yıldan bu yana Türkiye'nin bilimsel, toplumsal, ekonomik ve kültürel yaşamına sağladığı katkılar açısından son derece önemli bir yer tutan Ankara Üniversitesi'nin kalite stratejisi; Bologna süreci ve Avrupa Standartları (European Association for Quality Assurance in Higher Education; ENQA) gibi uluslararası standartlarla uyum içerisinde; kurumsal misyon, vizyon ve temel politika bileşenlerini bütünleştiren bir anlayış doğrultusunda belirlenmektedir. Üniversitemizin 2014-2018 Stratejik Planında [EK-B1] yer alan misyon ve vizyonu doğrultusunda belirlediği stratejik hedef ve amaçlar doğrultusunda kurul ve komisyonlarda alınan kararlara uygun faaliyetlerin yürütülmesiyle vizyon ve hedeflere ulaşılmaya çalışılmaktadır. Bu amaçlardan biri olan mali yapının güçlendirilmesi hedefine yönelik olarak kısa, orta ve uzun vadeli bütçe çalışmalarına esas oluşturacak biçimde ve gerçekçi bir yaklaşımla ortaya konulmuş yıllık bütçe gereksinimleri, performans bütçe çalışmalarına da dayanak oluşturacak biçimde tayin edilmektedir. Ankara Üniversitesi Kalite ve Uluslararasılaşmayı öncelikli hedef olarak belirlemiştir. Üniversitede kalite süreçlerini yürütebilmek amacıyla Akreditasyon, Akademik değerlendirme ve Kalite Koordinatörlüğü (ADEK) kurulmuştur. Bu koordinatörlük aynı zamanda Akreditasyona yönelik çalışmalar ile çeşitli ulusal ve uluslararası sıralama kuruluşlarına periyodik olarak veri girişi de sağlamaktadır. Koordinatörlük, Kalite Komisyonu ile birlikte çalışarak kalite güvencesi süreçlerini ve Bologna sürecine yönelik çalışmaları yürüten Bologna Süreci Koordinatörlüğü ile de eğitim-öğretim programlarının uluslararası düzeyde bir standarda erişebilmesi için çalışmalar yürütmektedir. Ayrıca akademik birimlerce hazırlanan yıllık Faaliyet Raporları ve Strateji Daire Başkanlığı'na hazırlanan İdare Faaliyet Raporu [EK-B2] ve İç Kontrol Uyum Eylem Planı [EK-B3] ile yürütülen çalışmalar da Ankara Üniversitesinin misyon, vizyon ve hedeflerine ulaşmasına performans göstergesi olarak katkı sunmaktadır.

7.1.2. Misyon, Vizyon ve Hedef Göstergeleri

2014-2018 Stratejik Plan'ında belirtilen hedeflerin gerçekleşme durumları yıllık hazırlanan Performans Programları, İdare Faaliyet Raporu, Yatırım İzleme ve Değerlendirme Raporu [EK-B4], Mali Durum Beklentiler Raporu [EK-B5] ile değerlendirilmekte olup ayrıca Kalkınma Bakanlığı'nın Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Taslak Kılavuzu [EK-B6] çerçevesinde 2014- 2018 Stratejik Planı'nın üç yıllık (2014-2016) değerlendirmesi [EK-B7] yapılmıştır. Bundan böyle de her yıl ayrıca değerlendirilecektir. Kalite Güvencesi Sistemi kurmaya yönelik çalışmaların rehberliğinde bugüne dek Üniversite genelinde yapılan çalışmalar irdelenerek, bu çalışmaların sonuçları, performans göstergeleri, anket verilerinin analizi vb. kapsamlı bir biçimde değerlendirilmektedir. Bu bağlamda belirlenen stratejik alanlar; bilişim altyapısının, araştırma etkinliklerinin, eğitim-öğretimin, idari hizmetlerin, topluma hizmetin, öğrenciye hizmet etkinliklerinin iyileştirilmesi; bilgi-belge yönetimi, kütüphane ve öğrenme merkezlerinin geliştirilmesi, hizmet içi eğitimin etkinleştirilmesi ve yönetim bilgi sisteminin kurulması alt başlıklarını içermektedir. Sürecin uygulanmasında, çalışan personel ve öğrenci memnuniyetini ölçmeye yönelik anketler yapılmaktadır. Anket sonuçları ışığında yapılan tespitlerden yeni stratejik planın oluşturulmasında sıklıkla faydalanılmaktadır. Öğrencilerin görüşlerini almaya yönelik çalıştaylar düzenlenmekte, bu çalıştaylara farklı Fakülte, Yüksekokul ve Enstitülerden katılımcılar davet edilmektedir. Dış paydaşlarla yüz yüze görüşmeler yapılarak, üniversitemiz hakkındaki görüş ve beklentileri alınmaktadır.

İzleme ve değerlendirme, planlama ve uygulama ile birlikte stratejik yönetim sürecinin üç temel bileşeninden kabul edilmektedir. Stratejik yönetimin başarısı, büyük ölçüde planlanan sonuçlara uygulama ile ne ölçüde ulaşıldığının izlenmesi ve değerlendirilmesine bağlı kalmaktadır. Üniversitemiz stratejik planlama sürecinin yönetimi kademeli bir organizasyon ile gerçekleştirilmiş

olup, Yönlendirme Kurulu, Stratejik Planlama Ekibi ve Birim Stratejik Planlama Ekipleri oluşturulmuş, bu ekipler gerek analiz gerekse de amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerin belirlenmesinde katkı sağlamışlardır.

7.1.3. Geleceğe Yönelik Süreçlerin İyileştirilmesi

Üniversitemiz İdare Faaliyet Raporu ile performans göstergeleri yıllık olarak izlenmekte, eklenmesi/güncellenmesi/çıkarılması gerekli görülen göstergeler yıllık performans programlarında yer almaktadır. Bir diğer ifadeyle, Üniversitemizde hali hazırda stratejik plan ve performans programını esas alan ve sonuçları faaliyet raporuna yansıtılan bir izleme yapılmaktadır. Bu izleme faaliyet raporu oluşturulması amacı ile yapıldığı için veri yılda bir kez toplanmaktadır. Dolayısıyla, aynı yıl içinde izleme verisine dayalı yönetsel kararların alınmasına yardımcı olamamaktadır. İzleme verilerinin birimlerden izleme formları aracılığıyla toplanması, veriler arasında tutarsızlıklara neden olmakta ve veri niteliğini ve güvenilirliğini etkilemektedir. Elde edilen veriler üniversite geneli için raporlandığından, birim düzeyinde yönetime yeterli katkıyı sağlamamaktadır. Bu gerekçe ile izleme sisteminin üniversitemizde birim performanslarının izlenmesini de içerecek şekilde geliştirilmesi için birim düzeyinde performans göstergelerinin oluşturulması hedeflenmektedir. Her bir Fakülte/Enstitü/Yüksekokulun hedef ve göstergelerini üniversite stratejik planı çerçevesinde belirlemesi esas kabul edilmektedir. İzleme sistemi, üniversite göstergeleri yanı sıra birim düzeyindeki bu göstergelerin de takibine imkân sağlaması bakımından önemlidir. Geliştirilecek yazılımlarla izleme sisteminin Üniversitemizin mevcut veri tabanlarından verileri çevrimiçi olarak alması sağlanarak (e-üniversite uygulaması) verilerin güncelliğinin ve güvenilirliğinin artırılması hedeflenmektedir. Raporlama sıklığı ve içeriği başta yöneticiler olmak üzere kullanıcıların gereksinimlerine göre belirlenecektir. İzleme sistemi ile ortaya konulan bilgiler, stratejik planın ve dolayısıyla kurumun başarısını değerlendirmek için yeterli kabul edilememektedir. Üniversitemizin faaliyetlerinin eğitim, öğretim, araştırma ve toplumsal yaşam üzerindeki etkilerini anlayabilmek için düzenli aralıklarla değerlendirme yapılması gerekmektedir. Bu değerlendirmeler ilerleyen dönemde kurum stratejilerini etkileyecek ve uzun vadeli karar almaya yardımcı olacaktır. Değerlendirme sonuçları kamuoyu ile paylaşılacaktır.

Üniversitemizin geleceğe yönelik uygulamaları, bir sonraki Stratejik Plan döneminde geçmiş stratejik plan değerlendirilerek devam etmesi gereken süreçler ile yeni eklenecek süreçlerin eklenmesi, tamamlananların ise çıkarılması ile yürütülmektedir.

Üniversitemizde 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 7 ve 65 inci maddeleri ile 44 üncü maddesinin (b) bendi ile 23.07.2015 tarih ve 29423 sayılı Resmi Gazete 'de yayınlanan Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği'ne [EK-B8] dayanılarak, Ankara Üniversitesi'nin eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idarî hizmetlerinin iç ve dış kalite güvencesi, akreditasyon süreçleri ve bağımsız dış değerlendirme kurumlarının yetkilendirilmesi süreçlerini ve bu kapsamda tanımlanan görev, yetki ve sorumluluklara ilişkin esasları düzenlemek üzere "Ankara Üniversitesi Kalite Güvence Sistemi Yönergesi" [EK-B9] hazırlanmıştır.

Üniversitemizde kalite güvence sistemi kurulmasına yönelik çalışmalar kapsamında 2015 ve 2016 yıllarında aşağıda yer aldığı şekilde bir süreç tasarlanarak uygulanmış ve sonucunda pilot olarak seçilen Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, Personel Daire Başkanlığı ve İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığında çalışmalar tamamlanarak TS EN ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi Sertifikası alınmıştır.

- Şubat 2015: AÜ Kalite, Akademik Değerlendirme ve Akreditasyon Koordinatörlüğü kuruldu.
- Mart 2015: Çev-Ka firmasıyla ISO 9001 Kalite çalışmaları konusunda eğitim, danışmanlık için anlaşma sağlandı.
- Mart, Nisan, Mayıs 2015: Rektörlük birimleri ve Kalite çalışmalarını daha önceden başlatmış bu

konuda alt yapısı bulunan Rektörlük İdari birimlerimiz ve bazı fakültelerimizle görüşmeler yapıldı.

- Haziran 2015: KYS çalışması yapılacak model birimler ve bu birimlerde Kalite Çalışma Komitesi Üyeleri ve Kalite Sistem Sorumluları belirlendi (AÜ KYS).
- Haziran 2015: Üniversitemizin tüm birimlerinden çoğunluğu idari personel 100 kişiye 3 günlük ISO 9001 eğitimi verildi. Eğitimler sonunda katılımcılara ISO 9001 semineri katılım sertifikası, etkinlik sonunda yapılan sınavda başarı gösteren kursiyerlere ise Kurum İçi Kalite Denetçisi Sertifikaları verildi.
- Temmuz, Ağustos, Eylül 2015: Model olarak seçilen Strateji Daire Başkanlığı, Personel Daire Başkanlığı ve İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı Kalite Sistem Temsilcileriyle iç ve dış iş akışlarını TS EN ISO 9001:2008 standardına uyarılma çalışmaları gerçekleşti. Denetim TÜRKAK'ça akredite bağımsız denetçiler tarafından; Strateji Daire Başkanlığı, Personel Daire Başkanlığı, İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı denetimlerden başarıyla geçerek ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi belgesi almaya hak kazandı.
- 28 Aralık 2016 – Üniversitemiz rektörlüğüne bağlı hizmet birimlerinin Kalite Yönetim Sistemi Çalışmaları (ISO 9001 KYS) sonucunda toplamda on birim (Strateji Geliştirme, İdari Mali İşler, Personel, Kütüphane ve Dokümantasyon, Öğrenci İşleri, Bilgi İşlem, Belge Yönetim ve Arşiv Sistemi, Bilimsel araştırma proje koordinatörlüğü, genel sekreterlik, sağlık kültür spor) yukarıda da belirtildiği gibi ISO 9001 KYS belgesi almaya hak kazanmıştır.
- Hukuk Müşavirliği ve Yapı İşleri Daire Başkanlığı birimleri için çalışmalar ise devam etmektedir. Bu çalışmaların sonucunda dış değerlendiriciler tarafından denetimler sırasında tespit edilen eksiklikler giderilerek çalışmalar tamamlandığında, iç iş akış süreçleri tüm birimler için standart hale getirilecektir. Bu durumun iç ve dış paydaşlara sunulan hizmetin kalitesini ve paydaşların memnuniyetini önemli ölçüde artıracığı değerlendirilmektedir.

7.1.4. Kurumsal Dış Değerlendirme, Program Akreditasyonu, Laboratuvar Akreditasyonu Ve Sistem Standartları Yönetimi

Eğitim programlarının akreditasyonuna yönelik olarak Tıp Fakültesi, Fen Fakültesi, Veteriner Fakültesi, Ziraat Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Eczacılık Fakültesi alanlarındaki bağımsız Akreditasyon kuruluşlarınca (FEDEK, VEDEK, MÜDEK, TEPDAD, ZİDEK) akredite edilmiş Laboratuvar akreditasyonuna yönelik mevcut durum analizi yapılmış ve laboratuvarları akredite olabilecek nitelikteki birimler tespit edilmiştir. Bu kapsamda Ziraat Fakültesi, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme bölümü TS EN ISO 17025 laboratuvar akreditasyonu gereklerinin sağlanması için altyapı çalışması sonlanmak üzeredir. Bu çalışmalar tamamlandığında T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nca gereksinim duyulan analizler akredite edilecek bu iki birimimizce gerçekleştirilecektir.

7.1.5. Kurumsal Dış Değerlendirme Sonuçlarına Göre Yapılan Düzenlemeler

Kurumun Rektörlüğe bağlı hizmet birimlerinin ISO9001 Kalite Yönetim Sistemi Belgelendirme çalışmaları sürecinde gerçekleştirilen dış denetim sırasında birimlerin iş akışlarının birbirine benzer yapıda olması gerektiği bağımsız dış denetçiler tarafından iletilmiştir. Böylece Rektörlüğe bağlı tüm hizmet birimlerinde iş akış şemaları ve talimatları Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı Hizmet Rehberi'nde [EK-B9] belirtilen yapıya uygun hale getirilmiştir.

7.1.6. Misyon, Vizyon, Stratejik Hedef ve Performans Göstergelerinin Belirlenmesi, İzlenmesi ve İyileştirilmesi

Üniversitenin hedeflerine ulaşmaya yönelik performans göstergelerine temel teşkil eden bilgiler ilgili birimler tarafından hazırlanarak, ADEK Koordinatörlüğüne iletilmektedir. Bu verilerden üniversitenin performans kriterleri izlenerek, iyileştirilmesine yönelik öneriler Rektörlüğe sunulmaktadır. Aynı zamanda bu veriler ulusal ve uluslararası üniversite sıralamalarında dış paydaş

olan kurumlarla paylaşılmakta ve böylece üniversitemizin ulusal ve uluslararası platformda diğer üniversitelerle çok sayıda parametre esas alınarak karşılaştırılma imkânına da sahip olmaktadır. Son dönemde Leiden, THE, Multirank, QS, URAP gibi kurumların sıralamalarında üniversitemizin yükselen grafiği göze çarpmaktadır.

7.1.7. Performansın Ölçülmesi, Değerlendirilmesi ve İyileştirilmesi

Üniversitenin kurumsal performansı, stratejik hedefleri ve mali yapısı aynı zamanda danışman birim olarak görev yapan Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı (SGDB) ve ADEK Koordinatörlüğü tarafından izlenmektedir.

2. Yükseköğretim Kalite Komisyonlarının Görev, Sorumluluk ve Faaliyetleri

7.2 Ankara Üniversitesi Kalite Komisyonu

7.2.1. Kalite Komisyonunun Oluşturulması

Yönetmelikte belirtilen sayıda üniversitemizin bütün alanlardan temsilini sağlayacak şekilde birimlerden komisyon üyeleri seçilmiştir.

KOMİSYON BAŞKANI:

Prof. Dr. Erkan İBİŞ (Ankara Üniversitesi Rektörü)

KOMİSYON ÜYELERİ:

Serpil GÜNER (Ankara Üniversitesi Genel Sekreteri)

Semra KURTÇA (Ankara Üniversitesi Strateji Geliştirme Daire Başkanı)

Prof. Dr. Ali SINAĞ (Ankara Üniversitesi Akreditasyon, Akademik Değerlendirme ve Kalite Komisyon Üyeleri Koordinatörü)

Prof. Dr. Nihal APAYDIN (Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Temel Tıp Bilimleri Bölümü)

Prof. Dr. Saime Özlem GÖKKURT (Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi, Bilgi ve Belge Yönetimi)

Prof. Dr. Esin Ebru ONBAŞILAR (Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Zootekni ve Hayvan Besleme Bölümü)

Prof. Dr. Özlem YILDIRIM (Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü)

Doç. Dr. Murat AKKURT (Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü)

Doç. Dr. Ceyda Sibel KILIÇ (Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi, Eczacılık Meslek Bilimleri Bölümü)

Yrd. Doç. Dr. Mustafa Cem BABADOĞAN (Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, Eğitim Programları)

Yrd. Doç. Dr. Suna ERTUNÇ (Ankara Üniversitesi Mühendislik Fakültesi, Kimya Mühendisliği Bölümü)

7.2.2. Kalite Komisyonunun Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Kalite Güvencesi Sistemi Kalite Komisyonunda yer alan her biri Eğitim-Öğretim, Araştırma-Geliştirme ve Yönetim konularında uzmanlığı bulunan Komisyon Üyelerinin önerileriyle oluşturulan yine bu alanlardaki alt komisyonların çalıştırılması vasıtasıyla gerçekleştirilmektedir. Eğitim-Öğretim Komisyonunda görev alan öğretim üyemiz aynı zamanda üniversitemiz Bologna Süreci Koordinatörlüğü görevini yürütmekte olduğundan, üniversitemiz öğrencilerinin aldığı eğitim-öğretim hizmetlerinin kalitesini ortaya koymada önemli rol oynamaktadır. Araştırma-Geliştirme alanında, araştırmacıların daha aktif bir performans ortaya koyması için üniversitemiz sürekli olarak ödül ve teşvik mekanizmalarını iyileştirmektedir (ör. BAP desteklerindeki, UBED sistemindeki güncellemeler/iyileştirmeler). Yönetim Kalite Güvencesi alt sistemi, Rektörlüğe bağlı tüm hizmet birimlerinin eşgüdümlü çalışmasını temin etmek için oluşturulmuştur.

3. Paydaş Katılımı

7.3 İç ve Dış Paydaşların Kalite Güvencesi Sistemine Katılımı

Üniversitemiz faaliyetlerinden ve faaliyet sonucunda üretilen ürünlerin hangi kurum ve kuruluş tarafından talep edildiğine ve kullanıldığına dayalı çalışmalar yapılarak oluşturulan matris, stratejik konuların belirlenmesi ve durum analizi çalışmalarında kullanılmıştır. Oluşturulan matris aynı zamanda plan döneminde sunulacak hizmetlerin önceliğini belirleme konusunda program hazırlıklarında yol gösterici olacaktır. Ankara Üniversitesi'nin iç ve dış paydaşlarının Kalite Güvence Sistemine katılımı ve katkı vermelerini sağlamak üzere mekanizmalar geliştirilmekte olup Stratejik Plan hazırlık çalışmaları kapsamında gerçekleşen paydaş analizinde, iç ve dış paydaşların tespiti, paydaşların üniversitemizle olan etkileşimi ve etkileşim düzeyi belirlenmiştir. Paydaş tespit ve paydaş matrisi oluşturma çalışmaları kapsamında katılımcı toplantılar düzenlenmiş ve bu toplantıların sonucunda paydaş matrisi oluşturulmuştur. Üniversitemiz faaliyetlerinden ve faaliyet sonucunda üretilen ürünlerin hangi kurum ve kuruluş tarafından talep edildiğine ve kullanıldığına dayalı çalışmalar yapılarak oluşturulan matris, stratejik konuların belirlenmesi ve durum analizi çalışmalarında kullanılmıştır. Söz konusu matris kullanılarak iç ve dış paydaşlarımızın kalite güvencesi sistemine katılımı ve katkı vermelerini sağlayacak kanallar oluşturulacaktır.

Yükseköğretim Kalite Güvencesi Yönetmeliği yayımlanmadan önce üniversitemiz Akreditasyon Akademik Değerlendirme ve Kalite Koordinatörlüğü kuruluş çalışmalarını yapmış ve kalite kültürünü üniversite genelinde yaygınlaştırma çalışmaları yürütmüştür. Bu kapsamda Fakülteler düzeyinde program akreditasyonuna yönelik çalışmaları teşvik etmekle kalmayıp, yüz adet idari personeline de Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi verilmiştir. Üç günlük bu eğitimin sonunda uygulanan sınavda başarı gösteren personel Kurum İçi Kalite Denetçisi belgesi almaya hak kazanmıştır. Dolayısıyla üniversitemiz kalite kültürünü üniversite genelinde yaygınlaştırma çalışmalarını oldukça önemsemektedir. Üniversitemize ait Kalite Güvencesi Yönergesinin, Senato tarafından onaylanmasıyla Kalite Komisyonu ve ADEK koordinatörlüğünün görev yetki ve sorumlulukları belirlenmiş ve önümüzdeki dönemde de kalite kültürünün adı geçen yönetmeliğe uygun şekilde uygulanması için önemli bir adım atılmıştır. Fakültelerin eğitim programlarının akreditasyon çalışmaları konusunda oluşturulan farkındalık kapsamında kalite kültürüne ilişkin ilgili değerlendirme komisyon üyelerinin görüşmeler yaptığı iç paydaşlardan bir grup da öğrencilerden oluşmaktadır. Dolayısıyla bu görüşmeler sırasında öğrenciler de kalite süreçleri konusunda bilinçlendirilmişlerdir. Bu çalışmaların üniversite geneline yayılabilmesi için önümüzdeki dönem daha yoğun çalışmalar yürütülecektir. Ayrıca, eğitim programlarının akreditasyonu süresince iç ve dış paydaşlara uygulanan anketlerle ölçme izleme geri besleme ve değerlendirme çalışmaları

gerçekleştirilmiştir. Bu faaliyetlere ek olarak; üniversitemizin dış paydaşlarından olan saygınlığı ve güvenilirliği uluslararası arenada kabul edilmiş sıralama kuruluşları (Leiden, THE, Multirank, QS, URAP) ile periyodik olarak üniversitemize ait veriler paylaşılmaktadır. İç paydaşlarla gerçekleştirilen anket çalışmaları, dış paydaşlarla da toplantılar düzenlenmektedir. Eğitim, araştırma, topluma hizmet, bölgesel kalkınmaya katkı anlamında iş birliklerine önem verilerek protokoller vasıtasıyla çalışmalar gerçekleştirilmektedir.

3. EĞİTİM VE ÖĞRETİM

1. Programların Tasarımı ve Onayı

8. Ankara Üniversitesi'nde Eğitim ve Öğretim Faaliyetleri

8.1. Programların Tasarımı ve Onayı

8.1.1. Programların Eğitim Amaçlarının Belirlenmesinde İç ve Dış Paydaşların Katkısı

Ankara Üniversitesi'nde eğitim-öğretim sistemlerinin farklılıklarını ve özgünlüklerini koruyarak, toplumun ihtiyaçlarını karşılayan, ulusal ve uluslararası normlara uygun, kolay anlaşılabilir ve karşılaştırılabilir bir öğretim sistemi oluşturulabilmesi amacıyla Üniversite bünyesinde bulunan tüm eğitim programlarının program amaçlarının, program yeterliklerinin belirlenmesi için Bologna Süreci Koordinatörlüğü, üniversite birimlerine rehberlik etmektedir. Her akademik birim tarafından eğitim-öğretim yılı başında program amaçlarına ve yeterliliklerine göre güncellenmiş programlar, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı'na sunulmaktadır. Eğitim Programları İnceleme Komisyonu (EPİK) tarafından birimlere yapılan öneriler doğrultusunda derslerle ilgili nihai karar verilir, konu Senato gündemine alınmakta ve Senato'da görüşülmektedir. Senato'da alınan kararlar doğrultusunda birimlere gerekli yazılar yazılmakta ve Öğrenci Bilgi Sistemi'ne (OBS) gerekli verilerin girilmesi Öğrenci ve Bilişim Koordinatörlüğü tarafından yapılmaktadır.

İç paydaşlarımızdan olan öğretim üyeleri ve öğrencilerimizden bu süreçte katkılar alınmaktadır. Öğretim üyelerimiz yeni bilimsel gelişmelere göre ders içerikleri veya yeni ders açılması işlemleri, tüm akademik kurullardan geçerek, Senato'da karara bağlanmaktadır. Üniversite yönetimi olarak bölüm ve anabilim dallarından belirli dönemlerde ders müfredatlarını yenilemeleri de istenmektedir. Örneğin Tıp fakültelerimizde öğrenci temsilcisinin de bulunduğu Müfredat Geliştirme Kurullarında ders programları sürekli güncellenmektedir. Öğrencilerimizin de OBS üzerinden ders değerlendirmeleri dikkate alınmaktadır. Eğitim programları, değişen ülke koşullarının ve gelişen teknolojinin ihtiyaçları doğrultusunda güncellenerek, Ankara Üniversitesi Eğitim Programları İnceleme Komisyonu (EPİK) görüşlerine sunulmaktadır.

Üniversitemiz Programlarının eğitim amaçlarının belirlenmesinde ve müfredatın (öğretim programlarının) oluşturulmasında dış paydaşlar olarak Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, ÖSYM, Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Yurt Dışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı, Ankara Valiliği İl Göç İdaresi Müdürlüğü, Türkiye Diyanet Vakfı ve diğer üniversitelerden katkılar alınmaktadır. Kurumlarla yapılan yazışmalar ve protokoller kapsamında program yeterlilikleri ve hedefler, içerikler, bu içeriği sunmada kullanılan yöntem/teknik/stratejilerde çeşitliliğe gidilmektedir. Öte yandan, dış paydaşlar arasında yer alan farklı Bakanlıklardan, kamu kuruluşlarından gelen talepler ve eğitim programlarının akreditasyon süreçlerinde düzenli olarak ilgili bölüm/anabilim dalı bünyesinde lisans/lisansüstü düzeyde müfredat güncellemeleri yapılmaktadır. Ayrıca Türk Standartları Enstitüsü (TSE), Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı gibi kurum dışı paydaşlarla da çalışmalar yapılmaktadır. Bu programların geliştirilme sürecinde hem programın hem de program içerisinde yer alan derslerin yeterlilikleri ve hedefleri, içerikleri, bu içeriği sunmada kullanılan

yöntem/teknik/stratejileri ve bunlara dayalı olarak, değerlendirme araçlarında çeşitliliğe gidilmektedir.

8.1.2. Programların Yeterliliklerinin Belirlenmesi

Program yeterlikleri belirlenirken, Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) çekirdek yeterlilikler olarak alınmaktadır. Ardından, Ankara Üniversitesi Bologna Süreci Koordinatörlüğü'nün desteği ve ilgili akademik birimin temsilcilerinin görüşleri doğrultusunda bilgi, beceri ve yetkinlikler başlıkları altında her yıl zenginleştirilmektedir. Her öğretim programı için program yeterlilikleriyle, ders öğrenme çıktıları arasındaki ilişkiyi gösteren bir belirtke çizelgesi oluşturulmaktadır. Bu belirtke çizelgeleri üniversitenin Bologna Süreci Koordinatörlüğü ile tüm akademik birimlerinde yapılmakta ve internet sayfasında Türkçe ve İngilizce olarak kamuoyuna sunulmaktadır. Ankara Üniversitesi Senatosu tarafından belirlenen programların eğitim amaçları ve kazanımları Öğrenci ve Bilişim Koordinatörlüğü tarafından ilgili birimlere duyurulmakta ve birimlerin internet sayfalarında ilan edilmektedir.

2. Programların Sürekli İzlenmesi ve Güncellenmesi

8.6.1. İç Paydaşların ve Dış Paydaşların Eğitim Süreçlerine Katılımı

Sürekli Eğitim Merkezi aracılığıyla üniversite içine ve dışına yaşam boyu eğitim programları düzenlenmektedir. Bir şehir üniversitesi olarak farklı yerleşkelerde bulunmamız nedeniyle bu uygulamalar Fakülte bazında gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır. Akredite olan birimlerde, iç ve dış paydaşlara anketler uygulanmaktadır. Bu konuda daha detaylı çalışmaların yapılması ise planlanmaktadır.

8.6.2. Eğitim Süreçlerinde Gözden Geçirme ve Paydaşları Ödüllendirme

Üniversitemizde bazı akademik birimler ulusal akreditasyon süreçlerini tamamlamıştır. Bu birimler, bağlı oldukları akreditasyon kurumları tarafından değerlendirme süreçlerinden geçirilmektedir. Akredite olmayan birimler de kendi iç süreçlerinde bu değerlendirme işlemlerini yapmaktadır. Üniversitemize katkı sağlayanlara “Ankara Üniversitesi Dostu” ve “Üstün Hayırsever” payeleri verilmektedir. Örneğin üniversitemiz tarafından TÜSİAV Mütevelli Heyeti Başkanı Veli Sarıtoprak'a “Ankara Üniversitesi Dostu” payesi ve Koç Ailesi “Üstün Hayırsever” payesi takdim edilmiştir.

8.6.3. Eğitim Süreçlerinde Dış Değerlendirme Sonuçlarının Programın Güncellenmesine Etkisi

Üniversitemizin iç paydaşlarının (öğrencilerimiz, akademik ve idari personelimiz) ile dış paydaşların (işverenler, iş dünyası ve meslek örgütünün temsilcileri, mezunlarımız, vb.) sürece düzenli katılımı sağlanarak, programın gözden geçirilme süreci, kariyer günleri toplantıları, mezun öğrenciler toplantıları, sanayi kuruluşlarının insan kaynakları temsilcileri ile toplantılar ve meslek örgütlerinin katıldığı akademik iş birliği toplantıları gerçekleştirilmektedir. Bu toplantılarda eğitim-öğretim programlarımız gözden geçirilerek değerlendirilmekte ve güncellemeler yapılmaktadır. Gözden geçirme faaliyetleri birimlere göre değişmekle birlikte yılda bir kez meslek örgütü temsilcileri, işveren ve iş dünyası temsilcileri, sanayi kuruluşlarının insan kaynakları temsilcileri ve mezunlar tarafından yapılmaktadır. Bu paydaşlar, eğitim döneminin sonunda birimler tarafından yapılan değerlendirme toplantılarında güncel eğitim-öğretim programlarının pratik yaşama uygulanabilirliği aşamasında deneyimlerini paylaşarak karar verme sürecine katkı sağlamaktadır. Değerlendirme sonuçları, eğitim-öğretim dönemi başlamadan önce bölüm akademik kurullarında öğretim elemanlarının katılımıyla programların içeriği gözden geçirilmek suretiyle mevcut koşullara göre güncelleme ve iyileştirme yapılmaktadır. Programların eğitim amaçlarına ilişkin hedeflerine

ulaştığını; öğrencilerin ve toplumun ihtiyaçlarına cevap verdiğini, paydaşlardan gelen dönütler neticesinde müfredatlar ilgili akademik birimler tarafından güncellenmektedir. Programların eğitim amaçları ve öğrenme çıktılarının taahhütleri dönem sonunda yapılan Akademik Genel Kurullarında ilgili öğretim elemanlarından geri bildirim alınmak suretiyle güvence altına alınmaktadır.

8.6.4. Programların Eğitimin Amaçlarına Uygunluğu

Mezunlarımızın katıldığı sınavların sonuçları (TUS, DUS, kaymakamlık vb.) Periyodik olarak izlenmektedir. Ulusal ve Uluslararası akreditasyon süreçlerinden geçen birimlerde bu değerlendirme sonuçları, programların eğitim amaçlarına ilişkin hedeflere ulaştığını gösteren önemli bir ölçüt olarak görülmektedir. Ankara Üniversitesi'nin hem öğrencilerin hem de toplumun ihtiyaçlarına cevap verebilirliğinin izlenmesi için kamu, özel sektör ve uluslararası kuruluşlarla iş birliği amaçlı düzenlenen protokoller bu kapsamda önem arz etmektedir.

8.6.5. Programların Eğitimin Amaçları ve Öğrenme Çıktılarına İlişkin Taahhütleri

Programın eğitim amaçları ve öğrenme çıktılarının yer aldığı kataloglar güncel durumlarıyla Bologna Süreci Koordinatörlüğü'nün denetiminden geçtikten sonra, Koordinatörlüğün internet sitesinde Türkçe ve İngilizce olarak kamuoyuna sunulmaktadır.

3. Öğrenci Merkezli Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme

8.2.1. Derslerin AKTS Kredilerinin Belirlenmesi Süreci

Öğrencilerin programa aktif katılımını sağlamak amacı ile öğreten merkezli programlardan, öğrenci merkezli programlara geçiş yapan üniversitemizde, derslerin öğrenci iş yüküne göre AKTS kredi değerleri belirlenmektedir. Üniversitemizde staj zorunluluğu olan programlarda, yurt içi ve/veya yurt dışındaki uygulama ve stajların iş yükleri belirlenerek programın toplam iş yüküne dâhil edilmektedir. Bu süreçte, ortak olan derslerin kredilerinin de ortak olmasına dikkat edilmektedir. Bu konuyla ilgili detaylı bilgi Türkçe ve İngilizce olarak Bologna Süreci Koordinatörlüğü internet sayfasında yer almaktadır.

8.2.2. Programların Yürütülmesinde Öğrencilerin Rolü

Programların yürütülmesinde öğrencilerin aktif rol almalarını teşvik etmek için dersin içeriğini ve veriliş şeklini değerlendirmelerini sağlayacak nitelikte hazırlanan anketler (ders değerlendirme anketleri) öğrenciler tarafından Öğrenci Bilgi Sistemi (OBS) üzerinden doldurulmaktadır. Bu değerlendirme sonuçları ise öğretim üyeleri tarafından Öğretimi Değerlendirme Anket Raporu [EK-C1] OBS üzerinden alınabilmektedir. Düzenli olarak öğrenci toplantıları yapılmakta, ayrıca Öğrenci Konseyinin yaptığı anketler de programların yürütülmesinde önemli bir belirleyici olmaktadır.

8.2.3. Başarı Ölçme ve Değerlendirme Yöntemi (BÖDY)

Ders veren öğretim elemanları, derslerine yönelik değerlendirme ölçütleri oluştururken, ilgili programın yeterlilik ve kazanımlarını göz önünde bulundurmaları konusunda Bologna Süreci Koordinatörlüğü tarafından yönlendirilmektedir.

8.2.4. Eğitim Programının Doğru, Adil ve Tutarlı Değerlendirilmesi

Doğru, adil ve tutarlı şekilde değerlendirmeyi güvence altına almak için öğretim elemanları, üniversitemizin Hizmet içi Eğitim Koordinatörlüğü tarafından koordine edilen Eğitimcilerin Eğitimi programına düzenli olarak katılmaktadır. Ayrıca dönemin başında, OBS'de ders değerlendirme

kriterlerini tanımlayarak, ilan edilmektedir. Bu kapsamda liderlik, Eğitimcilerin Eğitimi vb. Eğitimlerde yıllık hizmet içi eğitim gören personel sayısı değeri 2012 yılında 1.268 iken 2015 yılında 2.050 ve 2016 yılında 2.860 olarak gerçekleşmiştir.

8.2.5. Devamı Engelleyen Haklı ve Geçerli Nedenler ve Özel Yaklaşım Gerektiren Öğrenciler

Öğrencinin devamını ve sınava girmesini engelleyen haklı ve geçerli nedenler ve özel yaklaşım gerektiren öğrenciler için ilgili hususlar Öğrenci ve Bilişim Koordinatörlüğü tarafından tespit edilerek, Ankara Üniversitesi Ön lisans/Lisans ve Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliklerinde detaylı bir biçimde verilmektedir. Örneğin, spor, kültür, sanat, eğitim etkinliklerine katılan öğrencilere hem muafiyet sınavlarına katılma hakkı hem de ders devamlılığında muafiyet imkânı tanınmaktadır. Engelsiz Ankara Üniversitesi Birimi tarafından Engelsiz Ankara Üniversitesi Çalışma Yönergesi [EK-C2] yürürlüktedir.

4. Öğrencinin Kabulü ve Gelişimi, Tanıma ve Sertifikalandırma

8.3.1. Öğrencinin Kabulü ile İlgili Kriterler

Ulusal ve Uluslararası öğrencilerin kabulü ile ilgili gerekli tüm kriterler, bilgiler, Öğrenci ve Bilişim Koordinatörlüğü internet sayfasında verilmektedir. Ayrıca Türk Üniversitelerinin lisans ve ön lisans programlarında eğitim görmek isteyen öğrenciler için Ankara Üniversitesi Yabancı Uruklu Öğrenci Sınavı (AYÖS) düzenlenmektedir. Bu sınavla ilgili belgeler AYÖS internet sayfasında ilan edilmektedir. Ayrıca yine yabancı uruklu öğrencilere ilişkin olarak Öğrenci ve Bilişim Koordinatörlüğü Yabancı Uruklu Öğrenci Birimi Üniversitemizde öğrenim görmek isteyen öğrencilerin başvurularını belirlenen dönemlerde alarak, gerekli incelemeleri yapmakta ve başvuru sonuçlarını Öğrenci ve Bilişim Koordinatörlüğü'nün internet sayfasında ilan etmektedir. Başvurusu kabul edilen öğrencilerin kayıtları Akademik Takvimde yer alan tarihlerde Öğrenci ve Bilişim Koordinatörlüğü tarafından yapılmaktadır. Erasmus Öğrenim Hareketliliği ile de öğrenci kabul edilmektedir. Ankara Üniversitesi Ölçme ve Değerlendirme Uygulama ve Araştırma Merkezi (ANKÜDEM); Ankara Üniversitesinin birimlerinde yürütülen ölçme ve değerlendirme çalışmalarının niteliğini yükseltmek için çalışmalar yapmaktadır.

Özellikle ANKÜDEM kurulduğu günden itibaren, Ankara Üniversitesi'nin fakülte ve yüksekokullarında okumak isteyen yabancı uruklu öğrencilerin seçiminde kullanılacak Ankara Üniversitesi Yabancı Uruklu Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı (AYÖS)'ü gerçekleştirme çalışmalarına başlamıştır. Bu çalışma, Ankara Üniversitesi'nde okumak isteyen yabancı uruklu öğrencilerin başvurusunun alınmasından, tercih ettiği programlardan birine yerleştirmeye kadar geçen test geliştirme süreciyle ilgilidir.

AYÖS, test geliştirme sürecinin bütün aşamalarına özen gösterilerek hazırlanmaktadır. Aday başvurularının alınma işlemleri elektronik ortam üzerinden yürütülmüştür. Aday başvuru işlemleri, fotoğraf çekiminden, aday numarası almaya ve başvuru kabulünün duyurulmasına kadar tüm işlemler elektronik ortamdaki ayos.ankara.edu.tr adresinden gerçekleştirilecek biçimde tasarlanmıştır. Başvuru sürecinde ortaya çıkan sorunların çözümünde, adayların sormak istedikleri soruların yanıtlanmasında yine elektronik ortam kullanılmıştır. Tüm sınav görevlileri Ankara Üniversitesi'nin öğretim elemanları arasından belirlenmektedir. AYÖS yapıldığı günden itibaren 100 sorudan oluşan Temel Öğrenme Becerileri Testi'nden oluşmaktadır. AYÖS 2011 yılından itibaren Türkiye'de ve yurtdışında gerçekleştirilmektedir. AYÖS bugüne kadar Türkiye (Ankara, İstanbul ve İzmir), Almanya (Münih ve Köln), Azerbaycan (Bakü), Yunanistan (İskeçe), Malezya (Kuala Lumpur), Kırgızistan (Bişkek) ve Kazakistan (Almatı)'da yapılmıştır. AYÖS'e yılda 70'i aşkın ülkeden iki binin üzerinde öğrenci girmektedir. Sınavda görev yapacak öğretim elemanlarının belirlenmesi, salon

atamalarının yapılması, yaka kartlarının hazırlanması, sınav salonlarını tanıtıcı afişlerin hazırlanması, aday yoklamalarının oluşturulması gibi işlemler gerçekleştirilmiştir. Görevliler, daha önce sınav deneyimi olan ve yabancı uyruklu adaylarla İngilizce konuşmada güçlük yaşamayacak öğretim elemanları arasından seçilmiştir.

8.3.2. Yeni Öğrencilerin Kuruma/Programaya Uyumu

Üniversitemize yeni kayıt yaptıran öğrencilerin kayıt oldukları programlara uyumlarının sağlanması için Ankara Üniversitesi Uyum Programı Koordinatörlüğü'nün sorumluluğunda Üniversite Yaşamına Uyum Programı (UYM-101) düzenlenmektedir. Ülkemizde çok az sayıda gerçekleştirilen bu programın genel koordinasyonu Ankara Üniversitesi Rektörlüğü tarafından yürütülmektedir. Koordinatörlükçe düzenlenen program her akademik birimin temsilcileri tarafından sürdürülmektedir. Temel amaç öğrencilerin akademik ve sosyal uyumlarına yardımcı olmaktır. Bu programın güncel içeriğine her yeni eğitim-öğretim yılı başında uyum.ankara.edu.tr adresinden ulaşılabilmektedir. Öğrencilerin programı başarı ile tamamlayabilmeleri için kendi akademik birimlerindeki etkinliklere ve rektörlük tarafından düzenlenen etkinliklere katılmaları gerekir. Uyum Programı çerçevesinde Rektörün katılımıyla üniversiteye yeni katılan öğrencilere Güneş Meydanı'nda Bilim Ateşi yakılmakta, ardından toplu olarak Anıtkabir'e ziyaret gerçekleştirilmektedir.

8.3.3. Başarılı Öğrencilerin Kuruma/Programaya Kazandırılması

Üniversitemize başarılı öğrencileri çekmek için Tanıtım Günleri düzenlenmektedir. Ayrıca, bazı fakültelerin (Fen Fakültesi, Ziraat Fakültesi, Tıp Fakültesi vb.) Millî Eğitim Bakanlığı'ndan onayla liselere tanıtım broşürleri gönderilmektedir. İnternet sayfamızda aday öğrenciler için üniversitemizi tanıtan bilgiler verilmektedir. Üniversitemizde farklı akademik birimlerde okuyan öğrencilerin görüşleri yansıtılmaktadır. Ayrıca başarılı liselere üniversitemizde tanıtım günleri yapılmaktadır. Başarılı öğrenciler akademik ortalamalarına göre üstten ders almak suretiyle, üniversiteyi erken bitirme şansları olabilmektedir. Ayrıca yarıyıl ortalamalarına göre Onur /Yüksek Onur öğrencisi olarak da belge ile onurlandırılmaktadır.

Ankara Üniversitesi 2014-2018 Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Raporunda da belirtildiği üzere alanında başarılı bir biçimde eğitimini sürdürmekte olan öğrencilerimize; %100 veya %50 indirimli barınma desteği, kısmi zamanlı çalışma karşılığı katkı, ücretsiz öğle yemeği, olimpik havuzu ücretsiz kullanım, her yıl Çanakkale Şehitliğini ziyaret Öğrenci Konseyi ile birlikte Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı (SKS) koordinatörlüğünde, ÖRSEM (İlgaz, Manavgat, Elmadağ) kamplarından ücretsiz veya %50 indirim, TÖMER'den %100 veya %75 indirimle dil kursundan faydalanma gibi imkânlar sağlanmaktadır. Ayrıca öğrencilerin teşvik edilmesi amacıyla her eğitim-öğretim döneminin sonunda programlara göre değişen farklı uygulamalar da mevcuttur.

8.3.4. Akademik Danışmanlık Faaliyetleri

Lisans ve lisansüstü öğrenciler, kendilerine atanan akademik danışmanlar aracılığıyla hedefleri ve talepleri doğrultusunda yönlendirilmektedir. Akademik birimlerde değişimle birlikte yaklaşık on öğrenciye bir danışman verilmektedir. Danışmanlık sistemi öğrencinin üniversitenin kesin kayıt yaptırmamasını takiben başlamaktadır.

8.3.5. Öğrenci Hareketliliğini Teşvik Mekanizmaları

Öğrenci hareketliliğini teşvik etmek üzere ders ve kredi tanınması, diploma denkliği gibi konulardaki gerekli düzenlemeler; Öğrenci ve Bilişim Koordinatörlüğü, Bologna Süreci Koordinatörlüğü, AB Eğitim Programları (Mevlana [EK-C3], Erasmus [EK-C4]), Farabi Değişim Koordinatörlüğü

tarafından düzenlenerek, ilgili Koordinatörlüklerin internet sayfalarında güncel olarak yayınlanmaktadır. Değişim programları ile bir öğretim yılında üniversitemize yurtiçinden gelen öğrenci sayısı 2012 yılında 16 iken 2016 yılı sonunda 43'e yükselmiştir. Değişim programları ile bir öğretim yılında üniversitemize yurtdışından gelen öğrenci sayısı 2012 yılında 61 iken 2016 yılı sonunda 35'e düşmüştür. Değişim programları ile bir öğretim yılında üniversitemizden giden (yurtiçi) öğrenci sayısı 2012 yılında 8 iken 2016 yılı sonunda 15'e yükselmiştir. Yabancı öğrenci sayısı performans göstergesi 2012 yılı sonunda 2.551 iken 2016 yılı 3.015'e yükselmiştir. Üniversitemiz 2017-2018 eğitim öğretim yılında öğrenci hareketliliği için 797 adet anlaşma [EK-C5] imzalamıştır. Öğrenci ve Bilişim Koordinatörlüğü tarafından Öğrenci hareketliliğini teşvik etmek üzere ders ve kredi tanınması, diploma denkliği gibi konular kapsamında öğrencilere diploma ile birlikte diploma eki verilir. Diploma eki, akademik ve mesleki yeterliklerin uluslararası düzeyde tanınmasına yardımcı olan ve diplomalara ek olarak verilen bir belgedir.

5. Eğitim-Öğretim Kadrosu

8.4.1. Eğitim Öğretim Kadrosunun Nicel ve Nitel Olarak Değerlendirilmesi

Üniversitemiz eğitim-öğretim sürecini etkin şekilde yürütebilmek üzere asgari sayıda akademik kadroya sahiptir. Nitekim söz konusu kadro sayısı Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Raporu'nda ve sayılarla.ankara.edu.tr adresinde paylaşılmaktadır. Öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı performans göstergesi 2012 yılı oranı 30 iken 2016 yılı sonunda 8 birim artış göstererek 38 oranına ulaşmıştır.

8.4.2. Eğitim Öğretim Kadrosunun İşe Alınması, Atanması ve Yükseltilmesi

Üniversitemizde akademik personel gereksinimleri anabilim dallarında görüşülerek dekanlıklara iletilmekte ve dekanlık üzerinden üniversiteye gelmektedir. Dolayısıyla ihtiyaçlar yerinde belirlenmektedir. Açılacak kadrolarla ilgili bilgiler personel daire başkanlığı internet sitesinde ilan edilmektedir. Ayrıca tüm ilgili yönetmelik ve yönergeler internet sayfasında açık bir biçimde yer almaktadır. Üniversitemiz Personel Daire Başkanlığı internet sayfasında Atanma ve yükseltme kriterleri yayımlanmaktadır.

8.4.3. Kurum Dışından Gelecek Öğretim Elemanının Seçilmesi

Ankara Üniversitesi yürüttüğü lisans ve lisansüstü programlarda eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmek için yeterli akademik personel kadrosuna sahip olmakla birlikte program zenginliğini arttırmak amacıyla anabilim dallarının talepleri doğrultusunda kurum dışından konusunda uzmanlığı ile tanınan bazı meslek mensuplarından yararlanılarak 2547 sayılı Kanunun 31, 34 ve 40/a maddeleri çerçevesinde görevlendirme yapılmaktadır. Kuruma dışarıdan ders vermek üzere öğretim elemanı seçiminde Anabilim dallarından gelen talepler ilgili akademik birim kurullarında değerlendirilerek dekanlıklara iletilmekte ve dekanlık üzerinden üniversiteye gelmektedir.

8.4.4. Eğitim Öğretim Kadrosunun Yetkinliği ve Ders Görevlendirmeleri

Üniversitemizde öğretim elemanlarının, kendi uzmanlık alanları ile ilgili derslerde görevlendirilmesi, ilgili birimin Akademik Kurulu'nda görüşülerek belirlenmektedir.

8.4.5. Eğitim Öğretim Kadrosunun Mesleki Gelişiminin Sürdürülmesi

Eğitim-öğretim kadrosunun mesleki gelişimlerini sürdürmek için Uluslararası Bilimsel Etkinlikleri Destekleme (UBED), Erasmus, Farabi Programları ve ilgili Dekanlıkların imkânları kullanılarak; talep doğrultusunda kongre destekleri, ders verme/alma etkinlikleri, alanıyla ilgili araştırma-

geliştirme faaliyetlerinde bulunma, kitap, cihaz ve hizmet alım destekleri sunulmaktadır. Yurtdışı bilimsel etkinlikler için destek verilen akademik personel sayısı ise 1885'dir. 2012 tarihinden bu yana Üniversitemizde yoğun bir Hizmet İçi Eğitim süreci gerçekleşmektedir. 2016 yılında 63 hizmet içi eğitim programına 1.080 kadın ve 1.780 erkek olmak üzere 2.860 akademik ve idari personel katılmıştır. Ord. Prof. Dr. Şevket Aziz Kansu Binası 6. Katında yetişkin eğitimi için yapımına devam edilen ve alanları 89 m² ile 93 m² olan iki salonun 23 Mayıs 2016 tarihinde hizmete açılmıştır. Özellikle eğitim-Öğretim kadrosunun öğretim becerilerini geliştirmek ve sürdürülebilirliğini sağlamak için Hizmet içi Eğitim Koordinatörlüğü tarafından düzenlenen Eğitimcilerin Eğitimi programına katılımı desteklenmektedir. Akademisyen başına yapılan hizmet içi eğitim saati 2016 yılında ortalama 3.7 saattir.

8.4.6. Eğitim Öğretim Kadrosunun Eğitsel Performansının İzlenmesi ve Ödüllendirilmesi

Eğitim-Öğretim kadrosunun eğitsel performansları her eğitim-öğretim döneminin sonunda OBS üzerinden gerçekleştirilen Öğrenci Ders Değerlendirme Anketleri aracılığıyla izlenmektedir. %100 İngilizce eğitim programlarında ders veren öğretim elemanları UBED kapsamında ödüllendirilmektedir. Ayrıca üniversitemizde Bilim Teşvik Ödülleri [EK-C6] verilmektedir.

6. Öğrenme Kaynakları, Erişilebilirlik ve Destekler

8.5.1. Öğrenme Ortamlarının Yeterliliği

Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Raporu'nda da belirtildiği üzere, öğrenme ortamları için yeterli ve uygun ortama sahiptir. Öğrenci başına düşen derslik alanı (m²) 2012 yılında 1,05 iken 2016 yılı sonunda bu oran 1,29'a çıkmıştır. Eğitim alanları toplamı 2012 yılı sonundan 2016 yılı sonuna Tandoğan Yerleşkesinde bulunan Merkezi Kütüphane 7 gün 24 saat hizmet vermektedir. Tıp Fakültesi içinde de 7 gün 24 saat hizmet veren bir okuma salonu yer almaktadır. Müze sayısı performans göstergesi 2012 yılı değeri 7 iken 2016 yılı sonunda 12'ye yükselmiştir. Türkiye'nin ilk anatomi müzesi Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi bünyesinde kurulmuştur. Ankara Üniversitesi Oyuncak Müzesi, Türkiye'de ilk kurulan bulunan beş oyuncak müzesinden bir tanesidir. Buralara çok sayıda ilköğretim, ortaöğretim kurumlarından ziyaret olmaktadır. Rektörlük binasına da Ankara Üniversitesi Müzesi kurulma çalışmaları bitme aşamasına gelmiştir. Ankara Üniversitesi Herbaryum'u Türkiye'nin ilk ve en büyük herbaryumu olma niteliğini taşımaktadır. Burada yaklaşık 200.000 bitki türü yer almaktadır. Ankara Üniversitesi Kreiken Rasathanesi halk günleri ve okul ziyaretleri kapsamında hizmet sunmaktadır.

8.5.2. Eğitimde Yeni Teknolojilerin Kullanımı

Üniversitemizde özellikle çağdaş eğitim-öğretimin gereği olan yeni teknolojilerin kullanımı teşvik edilmektedir. Bunu özendirmek için UBED kapsamında destek sağlanmaktadır. Eğitimde yeni teknolojilerin kullanılması; kablosuz internet ağının kapsamının genişletilmesi (%98), akıllı sınıfların yaygınlaştırılması, dijital kütüphane ve veri tabanı üyeliklerinin sürekli olarak güncellenmesi, açık ders materyallerinin sisteme yüklenmesinin teşvik edilmesi, uzaktan eğitim (ANKUZEM) kapsamında verilen ders sayılarının artırılması ile sağlanmaktadır.

8.5.3. Öğrencilerin Mesleki Gelişim ve Kariyer Planlaması

Üniversitemiz Kariyer Merkezi (KARMER) [EK-C7] aracılığıyla, her eğitim-öğretim yılı başında akademik birimlerde Kariyer günleri düzenlenmektedir. Mesleki kuruluşlardan üst düzey yöneticilerin katıldığı bu etkinliklerde karma sergi ve stantlar hazırlanmaktadır. Bununla birlikte, bireysel kariyer danışmanlığı hizmeti sunulmakta, özgeçmiş ve portföy hazırlama sürecinde rehberlik

hizmeti verilmekte, iş görüşmeleri ve teknikleri konusunda bilgilendirme seminerleri düzenlenmekte, işgücü piyasası hakkında bilgilendirme toplantıları düzenlenmekte, kariyer farkındalığı iş arama ve bulma becerilerini geliştirme eğitimi vermekte ve yurt içi-yurt dışı stajlar hakkında bilgilendirme ve yönlendirme desteği sunmaktadır. Ayrıca ilgili akademik birimler de kendi faaliyet alanlarına özgü staj ve işyeri eğitimi gibi kurum dışı fırsatları öğrencilerine sunmaktadır.

Üniversitemiz tarafından kazı çalışmaları da desteklenmektedir. Protohistorya, Önasya ve Klasik Arkeoloji Programları'nda öğrenciler kazılarda staj yapma olanağı bulması bu duruma gösterilecek örneklerden birisidir. Ankara Üniversitesi bünyesinde Kültür Bakanlığı tarafından izin ve destek verilmekte olan (Resuloğlu, Kültepe, Eskişehir, Çeşme-Bağlararası, Acemhöyük, Liman Tepe, Alacahöyük, Karain, Teos, Zeugma, Nysa, Alexandria Troias, Smintheion, Magnesia Kazıları ve Yüzey Araştırmaları) 14 kazı ve 3 yüzey araştırması yapılmaktadır.

8.5.4. Öğrencilere Sunulan Psikolojik Rehberlik ve Sağlık Hizmeti

Ankara Üniversitesi Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı tarafından psikolojik danışma hizmeti verilmektedir. Öğrencilerimizin sağlık hizmetleri de Tıp Fakülteleri/Dış Hekimliği Fakültesi hastanelerimizde öncelikli olarak karşılanmaktadır. Bu konuyla ilgili bilgiler Ankara Üniversitesi Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı İnternet sayfasında duyurulmaktadır. Üniversitemiz, "Sigarasız Üniversite", "Madde Bağımlılığının Önlenmesi", "Çevreye Duyarlı Üniversite" etkinlikleriyle diğer kurumlara örnek gösterilecek uygulamalar gerçekleştirmektedir.

8.5.5. Öğrencilerin Kullanımına Yönelik Tesis ve Altyapılar

Öğrencilerin kullanımına yönelik spor salonları ve yüzme havuzu bulunmaktadır. Üniversitemizde 7 tane öğrenci evi mevcuttur. Ayrıca 3000 kişilik kız ve erkek öğrenci yurdunun inşaatı da tamamlanmak üzeredir. Olimpik yüzme havuzu, diyetisyen hizmeti, engelliler için yüzme kursu verilmektedir. 4 adet kapalı spor salonu, 3 adet fitness salonu bulunan üniversitemizde, Gölbaşı kampüsüne yeni bir stadyum yapılmaktadır. Ayrıca İlgaç da kayak tesisi hizmet vermektedir. Bu kapsamdaki tüm tesis ve alt yapılar Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Raporu'nda belirtilmektedir.

8.5.6. Öğrencileri Sosyal, Kültürel ve Sportif Faaliyetlere Teşvik

Kültür ve Turizm Bakanlığı Korolarının, TRT Korolarının, üniversitemizin ve farklı üniversitelerin koro ve orkestralarının üniversitemizde sıkça konserler vermesi sağlanmaktadır.

Öğrencilerimize Fakültelerimizde farklı müzik aletleri kullanıma açılmaktadır. Her yıl öğrencilerimiz tarafından çok sayıda kültürel faaliyet gerçekleştirilmektedir.

Üniversitemizin temel hedefi seçmeli derslerin sayısını arttırarak öğrencilerimizin entelektüel olarak mezun olmasıdır. Öğrencilerin öğrenci topluluklarına katılımları desteklenmekte ve Fakültelerin bünyelerinde yer alan topluluk merkezlerini kullanmaları sağlanmaktadır. Üniversitemizde toplam 153 Öğrenci Topluluğu faaliyet göstermektedir. Öğrenci kulüplerini sene sonu etkinliklerini Üniversitemizde yer alan salonlarda halka açık bir şekilde sergileyebilmektedir. Ayrıca Didim'de Ankara Üniversitesi Uluslararası Gençlik Merkezi inşaatı tamamlanmak üzeredir. Planlanan takvime göre 2018'de hizmete girmesi beklenmektedir.

Üniversitemizde gerçekleşen Kültür ve Sanat etkinliklerinden [EK-C8] öğrencilerimiz ücretsiz olarak yararlanmaktadır. Ayrıca Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası, Devlet Tiyatroları ve Özel Tiyatroların programları takip edilerek, öğrencilerimize ücretsiz bilet sağlanmaktadır. Öğrencilerin beden ve ruh sağlıklarını korumak ve geliştirmek, sosyalleşmelerine katkıda bulunmak amacıyla

belirlenen bir program çerçevesinde Spor Şubesi'nce çeşitli spor etkinlikleri düzenlenmektedir.

Üniversitemiz bünyesindeki Fakülte ve Yüksekokul öğrencilerinin katılımı ile ilk kez 1977-1978 eğitim-öğretim döneminde düzenlenmiş olan Geleneksel Spor Oyunları, kesintisiz olarak günümüze kadar devam etmiş köklü bir organizasyondur. Spor Oyunları, Fakülte ve Yüksekokul öğrencileri arasında olup öğrencilerimizin kaynaşmalarını, dostluklarını pekiştirmelerini ve fiziksel kapasitelerini artırmalarını sağlamaktadır. Öğrencilerimiz bu organizasyonda; Atletizm, Badminton, Basketbol, Futbol, Hentbol, Güreş, Masa Tenisi, Tenis, Voleybol ve Yüzme olmak üzere 10 farklı branşta yarışmalara katılmaktadır. Bu yarışmalar sonucunda dereceye giren öğrencilerimize ve takımlarına, kupa ve madalyalar verilmektedir. Ankara Üniversitesi Rektörlük Kupası adı altında 16 yıldır devam eden organizasyonumuz son 9 yıldır futbol müsabakasında hayatını kaybeden hocamız Prof. Dr. Nihat Tuncer anısına "Prof. Dr. Nihat Tuncer Spor Oyunları" adı altında devam etmektedir. Spor Oyunlarında, Ankara Üniversitesi'ndeki tüm Akademik Personel, İdari Personel ve bazı branşlarda öğrencilerin sosyal bir aktivite içerisinde yer alması ve turnuvaya katılacak tüm sporseverler arasında daha iyi iletişim kurulması amaçlanmaktadır.

Uluslararası ve ulusal alanyazın Yaratıcı Dramanın başlangıç noktasını Ankara Üniversitesi içinde özgün bir kimliği bulunan Eğitim Bilimleri Fakültesi üzerine adreslemektedir. Türkiye'deki lisansüstü düzeydeki ilk yaratıcı drama dersi, ilk yaratıcı drama odaklı öğrenci topluluğu Ankara Üniversitesi bünyesinde açılmıştır. Bunun yanında, Türkiye yaratıcı drama tarihinin kilometre taşlarından olan Gençlik Kulübü ve Çağdaş Drama Derneği de Ankara Üniversiteli öğretim üyeleri ve elemanları öncülüğünde kurulmuştur. Bugün alanla ilgili çalışmalar tüm hızıyla sürmekte ve Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi yaratıcı drama alanının bayrağını ileriye taşımaya devam etmektedir.

8.5.7 Özel Yaklaşım Gerektiren Öğrencilere Sunulan Destekler

Engelsiz Ankara Üniversitesi Birimi koordinatörlüğünde, engelli öğrenciler ile akademik ve idari personelin gereksinimlerini karşılamak, üniversitede düzenlenen tüm etkinliklere tam katılımlarını sağlamak, akademik ve sosyal başarılarını arttırmak hedeflenmektedir. Birim, Ankara Üniversitesi'nde engellilik konusundaki farkındalığı arttırmayı da hedeflemektedir. Sunulan hizmetlerin / desteklerin kalitesi, etkinliği ve yeterliliği birimlerimiz ile Ankara Üniversitesi Rektörlüğü arasındaki iş birliği ile güvence altına alınmaktadır. 2016-2017 güz döneminde üniversiteye yeni başlayan 10 öğrenci Engelsiz Ankara Üniversitesi Birimi'ne başvuru yapmıştır. Engelsiz Ankara Üniversitesi Birimi'ne kayıtlı öğrencilerin özellikle öğretimsel erişilebilirlik konularındaki gereksinimlerini ve taleplerini karşılamaya yönelik bireysel çözümler üretilmeye devam edilmiştir. Toplam 20 engelli öğrenciyle bireysel görüşme yapılmış ve öğretime ilişkin gereksinimlerinin karşılanması amacıyla "Bireysel Uyarılma Mektubu" hazırlanarak ilgili birimlere gönderilmiştir.

Sunulan hizmetlerin kalitesi ile ilgili görüşler anketlerle, e-posta, birebir görüşmeler ve dilek kutusuyla sağlanmaktadır. Üniversitemizde etkin ve nitelikli eğitim-öğretim hizmeti verebilmek ve yetkinliğimizi güvence altına almak için ulusal ve uluslararası akreditasyon kuruluşları tarafından denetlenerek, akredite olan program sayımızı arttırmayı hedeflemekteyiz. Üniversitemiz Strateji Daire Başkanlığı, Personel Daire Başkanlığı ve İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı "TS EN ISO 9001:2008 Belgesi" kapsamında Ekim 2015'de bir dış değerlendirme sürecinden başarıyla geçmiştir. Rektörlüğe bağlı diğer hizmet birimleri için de ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi kurulması çalışması yapılmış ve bu birimler de dış değerlendirme aşamasına gelmiştir. İlerleyen dönemde, Fakülteler ve Yüksekokullar bazında da benzer bir çalışma gerçekleştirilecektir. Ayrıca, Üniversitemiz, ECTS ve Diploma Eki Etiketleri gibi Bologna Avrupa Yükseköğrenim yapılanması süreçlerini de başarı ile tamamlamıştır.

4. ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME

1. Kurumun Araştırma Stratejisi ve Hedefleri

9.1.1. Ankara Üniversitesi'nde Araştırma Strateji ve Hedeflerin Belirlenmesi

Ankara Üniversitesi'nin araştırma faaliyetlerinde izleyeceği strateji, ulusal öncelikleri gözeterek ve uluslararası bilimsel rekabet hedefleri doğrultusunda başta Ankara Üniversitesi Rektörü tarafından koordine edilmektedir. Üniversitemizde araştırma stratejilerine kurumsal bir kimlik kazandırmak amacıyla, 07 Nisan 2017 tarihinde Araştırma Stratejileri Koordinasyon Kurulu [EK-Ç1] kurulmuştur. Rektör, Araştırmadan Sorumlu Rektör Yardımcısı, Mühendislik Fakültesi Dekanı, Eczacılık Fakültesi Dekanı, Dil ve TarihCoğrafya Fakültesi Dekanı; Akreditasyon, Akademik Değerlendirme ve Kalite (ADEK) Koordinatörü, Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) Koordinasyon Birimi Koordinatörü, Teknoloji Transfer Ofisi (TTO) Temsilcisi, TEKNOKENT temsilcisi, Araştırma Enstitüsü ile Araştırma ve Uygulama Merkezi temsilcileri, kurulun doğal üyesidir. Rektör başkanlığında iki ayda bir toplanan kurulda, üniversitenin araştırma stratejileri konusunda politikalar geliştirilmektedir. Ayrıca Araştırmadan Sorumlu Rektör Yardımcısı, TEKNOKENT bünyesinde yer alan TTO'nun Yöneticisi, BAP Koordinatörü ve ADEK Koordinatörü ile her ay düzenli olarak bir araya gelmektedir. Bu ekip tarafından projeler, Üniversite-Sanayi iş birliği, araştırma destekleri ve kurumlar arası iş birliği gibi konularda görüş alışverişinde bulunmaktadır.

9.1.2. Ankara Üniversitesi'nde Araştırma Strateji ve Hedefleri

Üniversitemizde iç ve dış paydaşların destek ve katılımını esas alan bir araştırma stratejisi izlenmektedir. Buna bağlı olarak; strateji ve hedeflerle örtüşen konuların (araştırma, eğitim, akademik kadro vb.) Bölüm/anabilim dalı kurul toplantılarında görüşülerek karara bağlanması prensibi uygulanmaktadır. Stratejik Plan da geniş bir katılımı bu toplantıların göstergelerine paralel olarak hazırlanmaktadır. Bu amaçla üniversitemizde Stratejik Plan Yönlendirme Kurulu (5 Kişi), Üniversite Stratejik Planlama Ekibi (20 Kişi) Birim Stratejik Planlama Ekipleri (63 Ekip, 266 Kişi) görevlendirilmiştir [EK-Ç2].

Ankara Üniversitesi 2014-2018 dönemi Stratejik Planı'nda net bir biçimde ifade edildiği üzere [EK-Ç3]; gerek yönetim kademesinde gerekse de idari ve akademik kadroda bulunan çalışanlarımızın birinci amacı "Bilgiyi üreten ve yayan üniversite" olma hedefine ulaşmak için sorumluluk almaktır. Araştırma stratejimiz kapsamında; akademik personelimiz, lisansüstü ve lisans öğrencilerimiz; araştırma fikirlerini gerçekleştirmeleri için cesaretlendirilmekte, üniversite araştırma kaynaklarından mümkün olduğunca bilgilenmeleri ve yararlanmaları sağlanmakta; yönetim birimlerimiz ise bu aşamada mali kaynak yaratmak ve dağılımının kontrolünü sağlayarak, iç kontrol mekanizmalarını dinamik ve işlevsel bir şekilde yürütülmesinde görev almaktadır. Üniversitemizin Araştırma Üniversitesi olma hedefi bulunmaktadır. Bu bağlamda; iç ve dış paydaşların; özellikle de toplumun ve özel sektörün sorunlarının çözülmesine yönelik araştırma potansiyelini etkin olarak kullanmak, lisansüstü (bilhassa yabancı uyruklu ve doktora/doktora sonrası düzeyde) öğrenci sayısını artırmak, araştırma projelerinin sonuçlarının etki faktörü yüksek dergilerde yayınlanmasını ve/veya patent başvurularının yapılmasını sağlamak, böylelikle de çalışmaların ticarileşmesi konusunda etkin destek mekanizmalarının oluşturulması hedeflenmiştir.

Rapor kapsamında daha önce de belirtildiği gibi araştırma stratejilerinin belirlenmesinde, üniversitemiz bünyesinde kurulan Araştırma Stratejileri Koordinasyon Kurulu sorumluluk almaktadır. Ayrıca TTO Yöneticisi ve çalışanları; düzenli olarak anabilim dalı bilgilendirme toplantıları, Fakülteler arası tanışma toplantıları ile ülkemizin önceliği ve üniversitemizin güçlü alanları da göz önünde bulundurularak hazırlanan Özel Sektör-Akademisyen Sorun Çözüm Pazarları

düzenlemektedir [EK-Ç4]. Ankara Üniversitesi-İş Dünyası Platformu da bu amaç doğrultusunda düzenli toplantılar gerçekleştirmektedir [EK-Ç5]. BAP ve TTO’ da araştırma hedefleri ile ilgili veriler düzenli olarak kayıt altına alınmaktadır. Örneğin, TTO tarafından üniversitemizin son on yıldaki TÜBİTAK proje performansı (Fakülte, anabilim dalı ve öğretim üyesi bazında) rapor olarak hazırlamıştır [EK-Ç6]. Bu dokümanlarda üniversitemizin performansının diğer üniversitelerle karşılaştırılması da mevcuttur. Benzer şekilde her yıl BAP tarafından desteklenen projeler kataloğu da yayınlanmaktadır [EK-Ç7]. Bu çalışmalar değerlendirilerek Stratejik Planda yer alan hedeflere ulaşmak için yeni politikalar belirlenmektedir. Böylece proje bilgilendirme, proje yazma, birim araştırma altyapı desteği gibi konularda yeni stratejiler belirlenmektedir.

9.1.3. Ankara Üniversitesi’nde Temel ve Uygulamalı Araştırmalar

Üniversitemizin araştırma stratejisi bütünsel ve çok boyutlu olarak ele alınmaktadır. Bu anlamda, üniversitemiz bünyesinde yürütülen bütün araştırmaların, Teknolojik Hazırlık Seviyesi (THS) [EK-Ç8] göstergesine uygun olarak derecelendirilmesi planlanmaktadır. Böylelikle, temel araştırma düzeyinden, nihai ürüne kadar geçen tüm basamaklardaki araştırmalar, üniversite yönetimi tarafından desteklenmektedir. Uygulamalı araştırmalara örnek olarak Ziraat Fakültesi ve Veteriner Fakültesi bünyesinde yürütülen projeler verilebilir. Bu kapsamda, gıda araştırmalarının öncelikli alanlar kategorisinde yer alması ve bu alanda üniversitemizin de çok güçlü olduğu göz önünde bulundurulurken, doğal ve fonksiyonel ürün geliştirme konusu öncelikli olarak desteklenmektedir. Ziraat Fakültesi ve Veteriner Fakültesinde araştırmaların sonucu olarak geniş bir ürün gamında üretim gerçekleştirilmekte ve bu ürünler, Ankara’da farklı semtlerde yer alan satış noktalarında bölge halkıyla buluşturulmaktadır (ör. Yumurta, dondurma, peynir, tereyağı, kefir, domates salçası, meyve suları, bal vb.) [EK-Ç9].

Üniversitemiz temel araştırma projelerine de büyük önem vermektedir. Bu kapsamda öncelikle bu araştırmaların yapılabileceği araştırma altyapılarının geliştirilmesi desteklenmektedir. Üniversitemizin çok sayıda yerleşkesi olduğundan araştırmada kullanılacak makine ve teçhizatın daha etkin kullanılabilmesi ve bütün araştırmamızın bu cihazlara erişiminin sağlanması için Sanal Merkezi Laboratuvarı kurulmuştur [EK-Ç10]. Ayrıca, BAP yönergemizde Hızlandırılmış Destek projeleri, Lisansüstü Tez Projeleri, Bağımsız Tez Projeleri, Temel Araştırma Projeleri ve Yönlendirilmiş Proje destekleri verilmektedir [EK-Ç11]. Bu kapsamda BAP tarafından desteklenen proje sayıları 2013 yılında 209, 2015 yılında 205 ve 2016 yılında ise 237 şeklinde gerçekleşmiştir.

9.1.4. Ankara Üniversitesi’nin UYGAR Merkezleri

Üniversitemiz ulusal öncelikleri de göz önüne alarak, uluslararası düzeyde güçlü olduğu yanlarını öne çıkarma ve “Mükemmeliyet Merkezleri” oluşturma hedefi doğrultusunda çalışmaktadır. Bu amaçla, üniversitemizin yürütücülüğünü gerçekleştirdiği TÜBİTAK 1000 projesi ile üniversitemizin bütün birimlerini içeren kapsamlı bir çalışma gerçekleştirmiştir. TÜBİTAK tarafından ilan edilen öncelikli alanlar çerçevesinde yapılan bu çalışma ile TÜBİTAK’a beş öncelikli alanda başvurulmuştur. Bunlardan Kök Hücre Enstitüsü ve Beyin Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi için TÜBİTAK tarafından beş yıllık stratejik plan hazırlanması kabul edilerek, bu süreci takiben üniversitemiz tarafından hazırlanan dokümanlar TÜBİTAK’a iletilmiştir.

Üniversitemiz kaynaklarından (BAP) destek sağlanan Kök Hücre Enstitüsü, İyi Üretim Uygulamaları (Good Manufacturing Practices, GMP) standartlarında bir altyapıya kavuşmuştur. Kök Hücre Enstitüsü, aynı zamanda Kalkınma Bakanlığı’ndan 17.000.000 TL bütçeli bir proje olarak, uluslararası düzeyde Mükemmeliyet Merkezi olma yolunda çok önemli adımlar atmıştır. Kök Hücre Enstitüsü, TÜBİTAK’tan hastaya kök hücre nakil uygulamasını içeren 1003 öncelikli alan projesi (Hematolojik Maligniteli Hastalarda Haploidentik Allojeneik Kök Hücre Nakillerinde Mezenkimal Kök Hücre Uygulaması; Proje No: 213S203) de almaya hak kazanmıştır. Benzer şekilde, Kalkınma

Bakanlığı desteği ile Veteriner Fakültesi'nde viral zoonozlar araştırma altyapısı BSL-3+ araştırma altyapısı GMP standartlarında kurulmuştur. Bu altyapıyla yeni aşı formülasyonlarının geliştirilmesi olanaklı kılınmıştır. Ayrıca, Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi Mikrobiyoloji Anabilim Dalında yürütülen ve TAGEM tarafından desteklenen “Kanatlıların Salmonella İnfeksiyonunu Engelleyen Bağırsak Mikrobiyomunun Metagenomik Analiz ile Belirlenmesi: Antibiyotiklere Alternatif Bir Yaklaşım” başlıklı proje ile Türkiye’de ilk kez geniş kapsamlı mikrobiyom çalışması başlatılmıştır. Bu projenin, hayvanlardaki birçok hastalığın nedenlerinin araştırılması bakımından yeni imkânlar sunacağı düşünülmektedir.

Görülebileceği gibi, üniversitemiz belirlediği öncelikli alanlarda hedeflenen araştırma düzeyine ulaşabilmek için hem öz kaynaklardan destek olmakta, hem de diğer kurum ve kuruluşlardan destek alınabilmesi için her türlü çabayı göstermektedir. Ankara Üniversitesi'nin 2014-2018 Stratejik Planı doğrultusunda, araştırma faaliyetlerinde kurum içi kaynak tahsisine yönelik öncelikli araştırma alanları üst yönetim ve paydaşların ortak görüşüyle; Biyoteknoloji, Bilişim, Sağlık ve Gıda, Tarımsal ve Hayvansal Üretim, Yeni Malzeme Teknolojileri, Bilgi Toplumu ve Yönetişim olarak belirlenmiştir. Ekonomik ve sosyal yapıdaki güncel sorunlar da göz önüne alınarak belirlenen öncelikli alanlara, kurum içi kaynaklardan daha fazla altyapı desteğinin sağlanması için gerekli mali adımlar atılmıştır. Bu kapsamda BAP tarafından bu öncelikli alanlarla ilgili son üç yılda araştırma altyapı destekleri sağlanarak, ulusal ve uluslararası düzeyde proje destekleri alabilmeleri teşvik edilmektedir. Üniversitemizin, öncelikli alanlarında faaliyet göstermekte olduğu UYGAR merkezleri bulunmaktadır [EK-Ç12]. Bu merkezler, farklı iç ve dış paydaşların önerileri doğrultusunda belli süreçler ve/veya sürelerde bilimsel ve/veya sektörel toplantılar düzenlemektedir. Araştırma Merkezleri değerlendirme raporları hazırlanarak, geri bildirimler yapılmaktadır.

“Üniversitelerde AR-GE Strateji Belgesi Hazırlanması ve Uygulanması” başlıklı, TÜBİTAK-1000 programı kapsamında öncelikli alan çalışması için tüm birimlere duyurular yapılarak, periyodik olarak birim ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Bunlara ek olarak Araştırmadan Sorumlu Rektör Yardımcısı, ADEK koordinatörü ve TTO yöneticisi koordinatörlüğünde çok sayıda sorun çözüm pazarı, sektörle buluşma ve Üniversite-İş dünyası platform toplantıları da düzenlenmiştir. Ayrıca, Öğretim üyelerimizin, öncelikli araştırma alanlarında etkin bir şekilde akademik çalışmalarını yürütülebilmesi ve hedeflenen disiplinler arası çalışma kültürünün geliştirilebilmesi için 26 Ekim 2016 tarihinde “Fakülteler arası tanışma toplantısı” düzenlenmiştir. Yüksek katılımı gerçekleşen tanışma toplantısının ve öğretim üyelerinden gelen olumlu geri bildirimlerin akabinde, 21 Kasım 2016 ve 12 Ocak 2017 tarihlerinde, benzer nitelikte iki tanışma toplantısı daha düzenlenmiştir [EKÇ13].

Üniversitemiz bünyesinde uluslararası platformda gerçekleştirilecek çalışma ortaklıklarının özendirilmesi için de çalışmalar sürdürülmektedir. Bu amaçla gerek Rektörlük kanalıyla, gerekse de Teknoloji Transfer Ofisi (TTO) bünyesinde yürütülen çalışmalarla, uluslararası proje partnerleri ile öğretim üyelerimizi bir araya getirmek için toplantılar düzenlenmektedir. Araştırmada yoğunlaşmanın (kritik kütle) olduğu alanların belirlenmesi için TTO tarafından saha çalışmaları yürütülmektedir. Bu süreçte, 27 Nisan 2016 tarihinde ilk toplantısını gerçekleştirerek, faaliyetlerine başlayan Ankara Üniversitesi Kalite Komisyonu da etkin bir rol oynamaktadır.

9.1.5. Araştırma Faaliyetleri ile Diğer Akademik Faaliyetlerin Etkileşimi

Üniversitemiz tarafından Stratejik Planda belirtilen bilgiyi üretme ve yayma hedefi doğrultusunda çalışmalar sürdürülmektedir. Bilhassa toplumun refahını arttırmaya ve toplumun sorunlarını çözmeye yönelik projeler üniversite yönetimi tarafından teşvik edilerek, destek verilmektedir. Örneğin, Su Yönetimi Enstitüsü'nün öncülüğünde ülkemiz ve dünya için stratejik kaynak olan suyun daha iyi yönetilmesi ve bilimsel çalışmalar ışığında politikalar geliştirilmesi için disiplinler arası çalışmalar yürütülmesi hedeflenen Entegre Su Yönetimi Anabilim Dalı ile Su Politikaları ve

Güvenliği tezli yüksek lisans programları açılmıştır. Su Yönetimi Enstitüsü'nün Birleşmiş Milletler-UNDPEDM (Her Damla Değer Katar) Programı kapsamında sürdürülmekte olan 'Gölbaşı Bölgesinde Yağmursuyu Hasadı ve Etkin Su Kullanımı İle İklim Değişikliğine Uyumun Sağlanması' projesi önemli yerel katkılar sağlamaktadır. Avrupa Kalkınma Ajansı destekli yürütülen Kızılcahamam - Çamlıdere Jeopark ve Jeoturizm projesi (KÇJJP) kırsal turizmin geliştirilerek, yörenin kalkınması hedeflenmektedir. Benzer şekilde, Kalkınma Ajansı ile birlikte yürütülen Ateş Böcekleri projesi ile az gören hastaların ve biyoteknoloji göz rehabilitasyonunda gerekli uygulama alanları ile Engelsiz Kütüphanesi topluma kazandırılmıştır. Önemli bir diğer çalışmamız da, Mamak Belediyesi ve Ankara Üniversitesi tarafından Kalkınma Ajansı'nın da desteği ile Yeşilbayır Mahallesi'nde Türkiye'nin ilk Çocuk Dostu Sokak Projesi'nin hayata geçirilmesidir [EK-Ç18]. TÜBİTAK 4004 Doğa ve Bilim Okulları Proje Çağrılarında, Veteriner Fakültesi, Ankara Veteriner Anatomi Müzesi (AVAM) Eğitim Projesini [EKÇ19]; Fen Fakültesi, Su Bilginleri Mogan Gölü'nde Projesini, başarılı bir biçimde yürütmektedir. Bu çalışmalara ek olarak, lisansüstü tez projelerinden, toplumun sorununa çözüm yaratacak olan projelere öncelik verilmektedir.

Ziraat Fakültemizde Çocuk Üniversitesi bünyesinde bulunan "Küçük Bahçıvanlar Okulu", anaokulu ve ilköğrenim seviyesindeki çocuklara fide ve fidan dikimi ve bitkileri tanımlarına yönelik eğitimler düzenlemektedir [EKÇ20]. Yine Ziraat Fakültemiz bünyesinde bulunan "Toprak Bilim Okulu"[EKÇ21], "Böcek Şenlik Okulu" [EK-Ç22] ve "Minik Dostlarım Böcekler Bilim Okulu" [EK-Ç23] gibi farklı etkinlikler ile ilköğrenim seviyesindeki okullara hem öğretmenlere hem de öğrencilere eğitimler düzenlemektedir. Her yıl belediyelere 250-350 kişilik gruplara ikişer haftalık bahçıvanlık eğitimi verilmektedir [EK-Ç24].

Üniversitemizde aynı zamanda çok sayıda Sosyal Sorumluluk Projesi de yürütülmektedir [EK-Ç25]. Ankara Üniversitesi Kreiken Rasathanesi'nde Halk Günleri [EK-Ç26] ve özel etkinlikler düzenlenmekte, Nükleer Bilimler Enstitüsü tarafından danışmanlık, analiz ve kalibrasyon hizmetleri sunulmaktadır [EK-Ç27]. Uluslararası saygınlığı bulunan sıralama kuruluşlarının (Leiden, Times Higher Education (THE), Multirank, QS, URAP) değerlendirilme sonuçları incelendiğinde, üniversitemizin bulunduğu bölgeye katkısının diğer üniversitelerimize göre çok daha yüksek olduğu dikkat çekmektedir [EK-28-32].

Ankara Üniversitesi, toplumun refahını arttırmaya, toplumun sorunlarını çözmeye yönelik çok sayıda projeyi hayata geçirmektedir. Üniversitemizin tesislerinde geliştirilip halkın hizmetine sunulan tarımsal ve hayvansal ürün çeşidi 2012 yılında 52 iken 2016 yılsonu itibariyle 78'e yükselmiştir. 2016 yılı değeri ile hedef 2018 yılı değeri olan 75'in %4 oranında fazlasına ulaşılmıştır. Veteriner polikliniklerine başvuru sayısı 2012 yılı değeri 5.542 iken, 2016 yılı sonunda 2012 yılına göre %113 oranında artarak 11.798'e yükselmiştir. 2016 yılı sonunda hedef 2018 değeri olan 6.500'ün %81,5 daha fazlasına ulaşılmıştır. Bir yılda hizmet sunulan toplam hasta sayısı performans göstergesi değeri 2012 yılı sonunda 1.039.226 iken 2015 yılsonu itibariyle %26 oranında artış göstererek 1.312.656'ya yükselmiştir. 2016 yılı sonunda ise bir önceki yıla göre %6 oranında azalarak 1.235.663'e düşmüştür. Hasta sayısı vizyon göstergesi 2012 yılı sonundan 2016 yılı sonuna kadar %20 oranında artış göstererek 1.235.663'e yükselmiş, 2023 yılı hedefi olan 1.500.000'e %82,4 oranında ulaşılmıştır. Kente katkı amaçlı düzenlenen bilimsel, sosyal, kültürel etkinliklerin sayısı 2012 yılı sonundan 2016 yılı sonuna kadar %253 oranında artış göstererek 78'den 275'e yükselmiştir. Böylece 2018 yılı hedefi olan 150'nin %83,3 oranında aşılmıştır.

9.1.6. Kurumlar arası Araştırma Faaliyetleri

Üniversitemiz kurumlar arası araştırma faaliyetlerini de teşvik etmektedir. Bu kapsamda üniversitemiz araştırma altyapısının kullanılması için araştırmacılarına yardımcı olmaktadır. Örneğin Hızlandırıcı Teknolojileri Enstitüsü bünyesinde bulunan hızlandırıcı için ülke genelinde üniversiteler ve özel sektör (ASELSAN) ile iş birliği protokolü yapılarak Kalkınma Bakanlığı destekli bu projeden

maksimum menfaatin elde edilmesini hedeflemektedir.

Üniversitemizde TTO etkin olarak kurumlar arası projeler ve iş birliği için çalışmalarını organize etmektedir. Örneğin TÜBİTAK'ın çağrılı programları için (1003, 1005, 1007 vb.) Farklı üniversitelerle ortak projeler oluşturulmaktadır. TTO tarafından öncelikli konularda ilgili sektörlerle "Sorun Çözüm Pazarları" yapılmaktadır. Öğretim üyeleri ve sektör bir araya getirilerek ortak projeler geliştirilmesi için uygun platformlar oluşturulmaktadır. Ayrıca, Üniversite-Sanayi İş birliği Platformu aracılığıyla Sektörel/Tematik konularda etkinlikler yapılmaktadır. Örneğin, Sincan Organize Sanayi'de yapılan iş birliği sonucunda; ASO ile ortaklaşa olarak atık su konusunda hazırlanan bir proje, TTO üzerinden Su Yönetimi Enstitümüz ve Jeofizik Mühendisliği Öğretim Üyelerimiz tarafından hayata geçirilmiştir. Bu tür çalışmaların çıktıları, öncelikle TTO tarafından incelenmekte, izlenmekte ve TEKNOKENT tarafından da bilgiler/kayıtlar tutulmaktadır. Aynı zamanda BAP da kendi bünyesinde desteklenen proje bilgilerini TEKNOKENT yönetimi ile paylaşmaktadır.

Ziraat Fakültemizde üniversitemiz araştırma öncelikleri kapsamında TÜBİTAK 1000 Projesi hazırlığı yapılmıştır. Bu çerçevede hazırlanan "Bitki Biyoteknolojisi Mükemmeliyet Projesi" kapsamında Fakültemizin Bahçe Bitkileri, Tarla Bitkileri, Bitki Koruma Bölümleri Biyoteknoloji Enstitüsü ile birlikte hazırlıklarını tamamlamıştır. Örnek olarak; Tarla Bitkileri Bölümünde, T.C. Kalkınma Bakanlığı destekli Tohum Gen Bankası (TAR-BİYOTEK) kurulurken, Bahçe Bitkileri bölümünde yabancı asma, yabancı elma (ateş yanıklığı-kara lekeye dayanıklı), yabancı kayısı (dona dayanıklı-iri meyveli) koleksiyonları oluşturulmuştur. Bitki Koruma bölümümüzde Hastalık ve zararlılarla biyolojik mücadelede kullanılacak faydalı böceklerin ve biyokontrol ajanlarının (simbiyotik bakterilerin, bakülovirüslerin, antagonistlerin vb.) Kullanım olanakları belirlenmektedir. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Türkiye' de Kesme Çiçek Ortanca Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi, Geleneksel bir süt ürünü olan Kurut üretiminde farklı kurutma tekniklerinin kullanılması ve bu tekniklerin ürün kalitesi üzerine etkilerinin araştırılması, Divle Obruk Peynirinin Endüstriyel Koşullarda Üretiminin Standardizasyonu, Furukto-oligosakkarit, Galakto-oligosakkarit ve Mannan-oligosakkarit Katkılarının Karabalık (*Clariasgaripepinus*) Larvalarının Büyüme Performansı, Karaciğer ve Bağırsak Histolojisi Üzerine Etkileri, Türkiye İçsu ve Deniz Balıklarının DNA Barkod Kayıtlarının Oluşturulması, Ülkemiz Bazı Ekmeklik Buğday (*Triticum aestivum* L.) Çeşitlerinde Tuza Tolerans/Dayanıklılık Göstergesi Olarak Evrensel SSR Markörlerin Kullanılabilirliğinin Araştırılması ve Tuz Stresi Koşullarında Gen İfade Profillerinin İncelenmesi, Damızlık Ana Arı Üretim İşletmelerinde Morfometrik ve Mikrosatellit DNA Varyasyonunu Belirleme ve Damızlık İşletmeleri İzleme Sistemi, Ankara keçilerinde döl verimi, yaşama gücü, büyüme hızı ve tiftik kalitesi ıslahında moleküler genetik teknolojilerinden yararlanma olanaklarının araştırılması, Ankara İli Yetiştirici Şartlarında Mera Kalitesinin, Tiftik Keçilerinin Tiftik ve Et Kalitesi ile Rumen Gelişimi Üzerine Etkisi, Görüntü İşleme Teknolojisi ile Çalışan Akıllı Bahçe Pülverizatörü, Kısa Mesafe Kablosuz Ağ ve Gsm Tabanlı Bal Arısı (*Apis mellifera* L.) Kolonisi Takip Sistemi gibi 11 farklı TAGEM projesi yürütülmektedir. Yine Ziraat Fakültesi Bilişim Teknolojileri ile Tarımın birlikteliği üzerine Akıllı Tarım projesini TÜBİTAK Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü ile yürütmektedir.

9.1.7. Disiplinler arası ve/veya Çok Disiplinli Araştırma Faaliyetleri

Disiplinler arası projeler BAP yönergemizde de bulunduğu gibi desteklenmekte ve teşvik edilmektedir. Bu tür projeler, BAP gündemine öncelikle alınmaktadır. Özellikle bu araştırmaların geliştirilebilmesi için Sanal Merkez Laboratuvar da aktif olarak kullanılmaktadır. BAP tarafından desteklenen projelerin özet bilgileri katalog halinde tüm araştırmacılarımıza gönderilmektedir. Böylelikle üniversitemizde mevcut olan araştırma altyapımızın etkin olarak, farklı disiplinlerde çalışan araştırmacılar tarafından kullanılması teşvik edilmektedir. BAP Koordinatörlüğü tarafından desteklenen disiplinler arası proje sayısı 2014 yılında 43, 2015 yılında 59, 2016 yılında 32 olarak gerçekleşmiştir. Üniversitemizin disiplinler arası proje sayısı 2018 yılı hedefi 100 olarak

belirlenmiştir. Bu tür araştırmaların çıktıları Araştırmadan sorumlu birim yöneticilerinin yaptıkları (yeni adıyla Araştırma Stratejileri Koordinasyon Kurulu) toplantılarda değerlendirilmektedir.

9.1.8. Yerel/Bölgesel/Ulusal Kalkınma Hedefleri ve Araştırma Stratejileri

Üniversitemiz öncelikle birimlerimizin potansiyelini değerlendirmekte ve bu birimlerle ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği olanaklarını değerlendirmektedir. Özellikle Ziraat ve Veteriner Fakültelerinin yerel ve bölgesel kalkınma konularında önemli potansiyeli bulunmaktadır. Bu fakültelerimiz, potansiyelini ortaya koymak için daha önce de belirtildiği gibi TÜBİTAK, TAGEM, Kalkınma Ajansı, BAP, AB projesi gibi kaynaklardan projeler yürütmektedir. Bunun dışında sağlık alanında (Tıp, Eczacılık, Dişçilik) da önemli potansiyelimiz vardır. Mühendislik Fakültemizde de önemli projeler hayata geçirilmektedir. Lisanslama konusu bu noktada önem kazanmaktadır. TEKNOKENT [EK-Ç33] bünyesinde araştırmacılarımıza çok uygun şartlarda yer verilerek, bilimsel sonuçlarının ticarileşip, ulusal kalkınmaya hizmet edebilmesi için çaba gösterilmektedir. Ayrıca TEKNOKENT' de kuluçka ve ön kuluçka çalışmalarına yer verilmektedir.

9.1.9. Araştırma Faaliyetlerinin Bölgesel/Ulusal Katkıları ve Teşvik Mekanizması

Ankara Üniversitesi 17 Fakültesi olan ve 21 tane yerleşkesi olan bir şehir üniversitesidir. Üniversitemizin Ziraat Fakültesi ve Veteriner Fakültesi, özellikle yerel ve bölgesel kalkınmalar konusunda önemli çalışmalar yapmaktadır. Bu fakültelerdeki öğretim üyeleri tarafından geliştirilen ürünler daha önce de belirtildiği gibi Ankara'nın farklı noktalarında satılmaktadır. Bu fakültelerdeki öğretim üyelerimiz sektörlerine önemli danışmanlık hizmetleri de vererek katkı sunmaktadır. Ayrıca, çok sayıda sektörle ulusal ve uluslararası kongreler düzenlemektedirler. Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile uyumlu olarak ülkemizde çevre kirliliğinin azaltılması ve ekonomik fayda sağlanması için Su Yönetimi Enstitümüz tarafından yürütülen araştırmalarda atık değerlendirme, atık sudan değerli ürün geri kazanımı çalışmaları yapılmaktadır. Ayrıca, ülkemizde öncelikli alanlar arasında yer alan su konusunda farkındalık yaratmak ve toplumu bilinçlendirmek amacıyla eğitim/kurs etkinlikleri düzenlenmekte ve medya yoluyla iletişim olanakları değerlendirilmektedir.

Ankara Üniversitesi, sağlık, veterinerlik, ziraat gibi birçok alanda araştırma projeleri gerçekleştirilmektedir. Üniversitemiz özellikle veterinerlik, ziraat, sağlık ve mühendisliğin bazı branşlarında güçlü bir yapı ortaya koymaktadır. Kök hücre ile ilgili tüm temel ve uygulamalı alanlarda üst düzeyde bilimsel analiz ve veri hizmetleri sunmayı hedefleyen Kök Hücre Enstitüsü, disiplinler arası çalışmaları da kapsayacak şekilde beyin ile ilgili kapsamlı çalışmalar gerçekleştiren Beyin Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (AÜBAUM) [EK-Ç34] olmak üzere sağlık alanında önemli hizmetler sunmayı hedefleyen enstitü ve merkezler ulusal kalkınma hedeflerine ulaşmak amacı ile kurulmuşlardır. Bununla birlikte gıda güvenliği alanında Türkiye'nin ilk ve lider araştırma, eğitim ve laboratuvar hizmetleri sunmak amacı ile kurulan Gıda Güvenliği Enstitüsü ile Ankara Kalkınma Ajansı ve Ankara Ticaret Odası tarafından da desteklenerek ülkemizde ilk kez gerçekleştirilen Argus II Retinal Protez (Biyonik Göz) [EK-Ç35] ameliyatı, Üniversitemizin gerek bölgesel gerekse ulusal araştırma stratejilerine önemli katkılarda bulunmaktadır.

Üniversitemizin ekonomik ve sosyo-kültürel anlamda önemli katkıları vardır. Örneğin üniversitemiz yürütücülüğünde Ankara Kalkınma Ajansı projeleri ile Kızılcahamam-Çamlıdere Jeoparkı'nın kurulması çok önemli bir kültürel mirasın değerlendirilmesi ve kırsal turizmin gelişmesine katkı sağlamasına olanak vermiştir. Sosyo-kültürel etkinlikler değerlendirildiğinde; aktif olarak faaliyet gösteren korolar, tiyatro toplulukları ve Öğrenci Topluluklarının gerçekleştirdiği çalışmalar, sanatsal etkinliklerin topluma açık olması açısından önemlidir. Ankara Üniversitesi WEB Televizyonu [EK-Ç36] ve Ankara Üniversitesi Radyosu [EK-Ç37] da yaptığı çalışmalarla topluma hizmet vermektedir.

Üniversitemizde yapılan araştırmalardan bazıları Ankara Kalkınma Ajansı tarafından desteklenmekte olup sosyo-kültürel açıdan ele alındığında topluma katkı sunmaktadır. Yukarıda belirtildiği gibi Kalkınma Ajansı tarafından fonlanan projelere başvurularda, doğrudan ekonomik ve sosyo-kültürel katkı gözetilmektedir. Örneğin, Çocuk Bilim Merkezi Koordinatörlüğü tarafından açılan Çocuk Üniversitesi ile birlikte, yine çocuklara yönelik olarak oluşturulan Türkiye'nin Mamak İlçesinde açılan ilk Çocuk Dostu Sokağı Projesi bu alanda Üniversitemizin katkılarını ortaya koymaktadır. Ayrıca Ankara Kalkınma Ajansına Mali Destek Programı kapsamında yürütölen "Kırsal Turizm Ankara'da Yaygınlaşıyor ve Kurumsallaşıyor: Kırsal Kalkınma Temelli Nallıhan Kırsal Turizm Projesi" Ankara Üniversitesi Kalkınma Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi yürütücölüğünde 2012 yılında gerçekteştirilmiş ve uygulamaya konulmuştur. Proje ile Nallıhan ilçesi Beydili köyünde "Ankara Üniversitesi Kalkınma Eğitimi Merkezi" kurulmuştur. Bu Türkiye'de kırsal alanda kurulu ilk ve tek "Kalkınma Eğitim Merkezi'dir. Merkezden; kırsal kalkınma ve kırsal turizm alanında çalışan kurum, kuruluşlar, STK'lar yararlanabilmektedir. Ayrıca proje kapsamında 4 adet eski köy evi restore edilerek "Kırsal Turizm Evi" olarak hizmete sunulmak üzere köylölere devredilmiştir. "Kırsal Kalkınma Temelli Kırsal Turizm Projesi" sonuç raporu Rektörlüğümüz tarafından kitap olarak basılmıştır.

9.1.10. Araştırma Faaliyetlerinde Etik Unsurlar ve İntihalle Mücadele

Akademi ile ilgili bütün etik konuları Ankara Üniversitesi Etik Kurulu'nda değerlendirilmektedir [EK-Ç38]. Üniversitemizde yapılan araştırmaların bir bölümü deney hayvanları kullanılarak gerçekteştirilmektedir. Deney hayvanları ile gerçekteştirilecek olan her türlü bilimsel araştırma, deneysel çalışma, sağlık hizmetleri uygulamaları vb. Alanlarda temel etkinliklerde kullanılan yöntem ve materyallerle ilgili tüm gerekli düzenlemeleri yapmak, minimum etik standartları saptamak, etik ilkeler doğrutusunda görüş bildirmek ve araştırma önerilerini etik açıdan değerlendirmek üzere "Ankara Üniversitesi Hayvan Deneyleri Etik Kurulu" (AÜHAYDEK) [EK-Ç39] etik değerleri benimsetme işletme görevini üstlenmiştir. Bununla birlikte, sağlık alanında da önemli çalışmalara yön veren Üniversitemiz bünyesinde, girişimsel olan ve olmayan (biyoyararlanım ve biyoleşniş çalışmaları hariç) tüm klinik ilaç çalışmaları ve klinik çalışmalar için de "Ankara Üniversitesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu" bulunmaktadır [EK-Ç40]. Bunların yanı sıra, Üniversitemizde yapılan bilimsel çalışmalarda özellikle, bilimsel çalışmalarının verilerini sunmak üzere tezlerini hazırlayan genç bilim insanlarına yön vermek ve intihali önlemek amacı ile lisanslı Turnitin [EK-Ç41] ve iThenticate [EK-Ç42] yazılımları kullanılmaktadır.

9.1.11. Araştırma Faaliyetlerini Teşvik ve Ödüllendirme

Üniversitemizde bilimsel araştırmayı teşvik etmek ve niteliğini arttırmak için araştırmacılarımıza "Uluslararası Bilimsel Etkinlikleri Destekleme (UBED)" teşvik mekanizması uygulanmaktadır [EK-Ç43]. Bu kapsamda 2016 yılında bilimsel kongrelere katılım, araştırmaları destekleyici makina teçhizat ve sarf malzeme desteği ve bilgisayar donanımları için 20.000 TL'ye kadar destek verilmektedir.

9.1.12. Araştırma Fırsatlarının Kurum İçi Paydaşlara Duyurulması

Araştırma fırsatları ile ilgili kurum İçi gerekli bilgi paylaşımı yapılmaktadır. Araştırmacılarımızın proje bilgileri ve çalışma konuları TTO tarafından izlenmekte ve uygun proje çağrıları çıktığında, araştırmacılarımız ziyaret edilerek bilgilendirilmektedir. Araştırma fırsatları ile ilgili araştırmacılara elektronik posta ile duyurulmakta ve TTO internet sayfasında yayınlanmaktadır. Bu kapsamda TTO'nun gerçekteştirdiği çalışmaların dışında Türkiye'de sekiz üniversite tarafından yürütölen TÜBİTAK – 1000 programı kapsamında araştırmacılarımıza araştırma fırsatlarının yanı sıra proje yazma ve yürütme eğitimleri de yoğun olarak verilmiştir [EK-Ç44].

9.1.13. Mezun Öğrencilerle İletişim

Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Raporu göstergeleri uyarınca 2016 yılı itibariyle 247 doktora eğitiminin verildiği görülmektedir [EK-Ç45]. Ayrıca disiplinler arası doktora eğitimi sayısı da 17'dir. Bu kapsamda gerek lisans gerekse de lisansüstü düzeyde mezun öğrencilerin bilgi takibinin sağlanması amacıyla 2016 yılında Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından Mezun Bilgi Sistemi yazılımı hazırlanmış ve 143.000 civarında lisans ve lisansüstü mezunumuz güncel bilgileriyle sisteme kayıt yaptırmıştır [EK-Ç46). Ancak üniversitenin büyük ölçekli yapısı sebebiyle sağlıklı bir biçimde takip edilememektedir. Benzer şekilde doktora programlarından mezun olan öğrencilerin, yurt içinde ve yurt dışında akademik personel olarak işe başlamalarını takip etmek amacıyla bağlı buldukları Enstitüler tarafından elektronik posta yoluyla iletişim kurulmaya çalışılmaktadır. İlerleyen dönemde bu konu ile ilgili daha kapsamlı bir çalışma yürütülmesi planlanmaktadır.

9.1.14. Araştırma Öncelikleri Kapsamında Gerekli Fiziki/Teknik Altyapı ve Mali Kaynaklar

BAP kaynakları, etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Bu kapsamda bozulan bir cihaz tamiri veya acil sarf ya da küçük bir cihaz için Hızlandırılmış Destek projesi, daha kaliteli lisansüstü tezlerin yapılabilmesi için Lisansüstü Tez Projeleri, bağımsız araştırma projeleri, altyapı projeleri ve yönlendirilmiş proje destekleri verilmektedir. Altyapı ve yönlendirilmiş proje destekleri ilgili birim yöneticileriyle görüşülmekte ve planlama buna göre yapılmaktadır. Özellikle altyapı projeleri potansiyeli olan ve destek verildiğinde Avrupa Birliği, TÜBİTAK gibi kurum dışı fon sağlayıcı kuruluşlardan destek alabilecek araştırmacılara verilmektedir. Yönlendirilmiş projeler ise daha çok öncelikli alanlar için kullanılmaktadır.

9.1.15. Araştırma Faaliyetlerinin Sürdürülebilirliğinin Sağlanması

Üniversitemiz öncelikleri kapsamında araştırma faaliyetleri için hem kendi potansiyelini hem de ülke önceliği olup olmadığını değerlendirmektedir. Bu kriterleri sağlayan konularda BAP tarafından destek verilmekte kurum dışı fonlardan da destek alınabilmesi için proje bilgilendirme, proje yazma gibi destekler sağlanmaktadır. Öncelikli alanlarda; 1003 projeleri ve AB projelerine başvurular da özendirilmektedir. Üniversite yönetimi üniversite bünyesinde akredite laboratuvar kurulmasına yönelik çalışmalara da oldukça önem vermektedir. Bu kapsamda ADEK Koordinatörlüğünce yapılan bir çalışma neticesinde Ziraat Fakültesi Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Bölümünde toprak ve besin elementi analizlerinde "TS EN ISO 17025 standardına göre Akredite Analiz Laboratuvarı kurulum çalışmaları tamamlanmak üzeredir. Akreditasyon süreci tamamlandığında Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının tüm analizleri üniversitemizin bu laboratuvarlarında gerçekleştirilecektir.

2. Kurumun Araştırma Kaynakları

9.2.1. Araştırma Faaliyetlerinde Gerekli Fiziki/Teknik Altyapı

Üniversitemizin BAP bütçesi üniversitemizin büyüklüğü düşünüldüğünde yeterli değildir. Bu nedenle BAP bütçesi araştırma öncelikleri doğrultusunda planlanmaktadır. Bu çerçevede araştırmacılarımızın öncelikle kurum dışı ulusal/uluslararası araştırma desteklerinden yararlanması için çaba gösterilmekte ve bu konudaki araştırma altyapı eksiklikleri öncelikle giderilmektedir.

9.2.2. Kurum İçi Kaynakların Araştırma Faaliyetlerine Tahsisi

Araştırmacılara BAP yönergemizde bulunan proje destekleri sağlanmaktadır. Desteklenecek proje sayısı altyapı ve yönlendirilmiş proje destekleri Araştırma Stratejileri Koordinasyon Kurulu tarafından (öncesinde araştırmadan sorumlu birim yöneticileri tarafından yapılan toplantılarla) belirlenmektedir. Fen, Sağlık, Sosyal Proje Değerlendirme grupları, BAP komisyonu altında

çalışmakta ve her projenin bilimsel değerlendirmesi yapılmaktadır. Her yıl durum analizi yapılmakta, stratejiler belirlenerek yeni gelişen durumlara göre kararlar alınmaktadır.

9.2.3. Kurum İçi Kaynakların Tahsisinde Öncelikli Alanlar

Üniversitemiz, araştırma potansiyelinin en etkin şekilde kullanılması, temel ve uygulamalı araştırmaların özgün olanlarının desteklenebilmesi için yönergesinde bulunan proje desteklerini sürekli güncellemektedir. Örneğin, Hızlandırılmış Destek Projeleri ile devam eden bir proje kapsamında bozulan bir cihazın tamir edilmesi, eksik sarf/kimyasal malzemenin tedarik edilmesi sağlanırken; Lisansüstü Tez Projeleri verilerek, nitelikli tez çıktıları hedeflenmektedir. Bağımsız Projelerde, disiplinler arası projelere öncelik verilmektedir. Bütün bu desteklerin yanı sıra, öncelikli olarak araştırmacılarımızın uluslararası ve/veya ulusal projelere başvurması teşvik edilmektedir. Kurum içi destekler verilirken de ülkemizin öncelikleri ve desteğin verildiği yerin destek sonucunda uluslararası/ulusal proje alabilmesine olanak tanıyacak olmasına kesinlikle dikkat edilmektedir.

9.2.4. Araştırma Faaliyetlerinde Kurum Dışı Kaynaklar

Üniversitemizin öncelikli hedefi kurum dışı araştırma fon desteklerinden en yüksek miktarda kaynağın üniversitemize kazandırılmasıdır. Bu kapsamda TTO ve ilgili birimlerin koordinasyonu ile proje bilgilendirme, proje yazma, proje sonuçlarının lisanslanması, araştırmacılarımızın şirket kurması ve özel sektörle bir araya gelmesi konusunda çalışmalar yapılmaktadır. BAP kaynaklarının altyapı projeleri de öncelikle dışarıdan proje alabilecek birimlere verilmektedir. Araştırma altyapısındaki cihazların etkin kullanılması için Sanal Merkez Laboratuvarı kurulmuştur. Ankara Üniversitesi, TÜBİTAK projelerinden yararlanma bakımından, Türkiye'nin öncü kurumları arasındadır [EK-Ç47]. Bu projelerin özellikle büyük ölçekli (1003-1007) ve Üniversite-Sanayi İş Birliği içeren projeler olduğu görülmektedir. BAP kaynaklarından desteklenecek projelerden kurulacak altyapı ile bu birimlerin kurum dışı proje (TÜBİTAK, Ufuk 2020) alma potansiyelinin artırılması hedeflenmektedir. Örneğin Kök Hücre Enstitüsü, BAP 'tan aldığı desteğin ardından TÜBİTAK 1003 ve Kalkınma Bakanlığı projeleri yürütmüşlerdir. Benzer şekilde Veteriner Fakültemizde yürütülen Kalkınma Bakanlığı destekli Viral Zoonozlar projesi bu kapsamda örnek olarak verilebilir.

3. Kurumun Araştırma Kadrosu

9.3.1. Araştırma Personelinin Yetkinliği

Üniversitemize alınan/atanan araştırma personeli akademik kurullarda görüşülerek belirlenmekte ve ihtiyaç duyulan alanlarda işe alınmaktadır. Öğretim üyelerimizin yayın ve proje performanslarına bakılmaktadır. Üniversitemizde her ay düzenli olarak "Sayılarla Üniversitemiz" sayfasında araştırmacılarımızın yaptığı yayınlar hakkında bilgiler verilmektedir. TTO tarafından desteklenen projeleri takip edilmektedir. Atama-yükseltme kriterlerinde istenilen zorunlu makale şartını da sağlamaları beklenmektedir.

9.3.2. Araştırma Personelinin Yetkinliğinin Ölçülmesi ve Değerlendirilmesi

Üniversitemiz atama yükseltme kriterlerini araştırma görevliliğinden profesörlüğe kadar sürekli güncellemektedir. Öğretim elemanlarının faaliyetlerini değerlendirerek kadro almaları için çalışmaktadır.

9.3.3. Araştırma Personelinin Yetkinliğinin Geliştirilmesi ve İyileştirilmesi

Üniversitemiz sürekli olarak atama yükseltme kriterlerini araştırma görevliliğinden profesörlüğe

kadar arttırmaktadır. Öğretim elemanlarının faaliyetlerini değerlendirerek kadro almaları için çalışmaktadır. Ankara Üniversitesinde akademik kadro için tüm disiplinleri kapsamak üzere performans izleme, teşvik ve ödül sistemi bulunmaktadır. Uluslararası Bilimsel Etkinlikleri Destekleme İlkeleri (UBED) Ankara Üniversitesi'nde görev yapan araştırmacıların uluslararası bilimsel etkinliklerinin/yayınlarının, ulusal/uluslararası patentlerinin Ankara Üniversitesi tarafından ödüllendirilebilmesini sağlamak için ölçütler belirlenmiştir.

Ankara Üniversitesi Bilim, Sanat ve Teşvik Ödülleri Yönergesi de hazırlanmış olup, araştırmacıların Fen Bilimleri, Sağlık Bilimleri, Sosyal Bilimler Ve Güzel Sanatlar alanlarındaki araştırma, çalışma, eser ve etkinliklerine bilim, sanat ve teşvik ödülleri verilmektedir.

9.3.4. Atama ve Yükseltme Sürecinde Araştırma Performansının Değerlendirilmesi

Her yıl akademik faaliyet raporları talep edilmektedir. Ayrıca UBED ödül ve teşvik sistemi de bu performansı güvence altına almada bir etkidir. Üniversitemizin internet sayfasında "Sayılarla Üniversitemiz" sayfası üzerinden makale bilgilerine ulaşılabilir. Projeler ise TTO ve BAP tarafından takip edilmektedir. Proje Teşvik Sistemi (PTS) programı geliştirilerek projelerin sürekliliği sağlanmaktadır.

9.3.5. Araştırma Kadrosunun Nicelik ve Nitelik Olarak Sürdürülebilirliğinin Sağlanması

Hem akademik teşvik hem de öğretim üyelerimizin makale ve projeleri takip edilmektedir. Bu veriler üniversite değerlendirmeleri için (Leiden, THE, Multirank, QS, URAP) düzenli olarak girilmektedir. Ayrıca Rektörümüz tarafından akademik teşvikten 100 alan ve makaleleri etki faktörü 3.0 ve üzeri dergilerde yayın yapan öğretim elemanlarımıza tebrik ve teşekkür mektubu gönderilmektedir [EK-Ç48].

4. Kurumun Araştırma Performansının İzlenmesi ve İyileştirilmesi

9.4. Ankara Üniversitesi'nde Araştırma Performansının İzlenmesi ve İyileştirilmesi

Ankara Üniversitesi bir Araştırma Üniversitesi olmak vizyonu ile eşgüdümlü olarak bilimsel yayın ve bilimsel altyapının desteklenmesi konusuna özel bir önem vermektedir. Bu kapsamda;

- Atama ve yükseltmelerde, araştırmacıların araştırma performansı (bilimsel yayın, proje yürütücülüğü, uluslararası iş birliği, h-indeks vb.) En önemli parametre olarak yer almaktadır. Buna ek olarak özellikle genç araştırmacıların uluslararası deneyim kazanmaları ve bilimsel/teknolojik gelişmelere adapte olabilmelerini temin etmek amacıyla akademik yükseltme kriterlerine yurtdışında belirli süre (en az 6 ay) bulunma zorunluluğu da son dönemde getirilmiştir [EK-Ç49].
- Araştırmacıların ulusal ve uluslararası bilimsel seminer/konferanslara katılımları ile uluslararası saygın kuruluşlara yapacakları bilimsel ziyaretler de üniversite tarafından UBED kanalıyla desteklenmektedir.
- Lisans ve lisansüstü öğrencilerin araştırma çalışmalarına katkı sunabilmeleri ve bilimsel çalışma yapmaya özendirilebilmeleri için bu öğrenciler çeşitli burslarla (ör. Kısmi zamanlı öğrenci bursu) desteklenmektedir.
- Öğretim üyeleri ve araştırmacıların performansları, her yıl kendileri tarafından beyan edilen Faaliyet Raporları ile üniversite yönetiminin değerlendirmesine sunulmaktadır.
- Üniversitemizin araştırma ve özellikle dış kaynaklardan proje alma potansiyeli yüksek olan birimlerinin laboratuvar ve araştırma altyapıları, teknik donanım (bilgisayar, yazıcı, donanım, yazılım vb.) İhtiyaçları BAP Koordinatörlüğü kanalıyla karşılanmaktadır.

Raporda daha önce de bahsedildiği gibi üniversitemizin ulusal/uluslararası sıralama kuruluşları (Leiden, THE, Multirank, QS, URAP) ile sürekli olarak veri paylaşımı gerçekleştirmektedir. Son yıllarda üniversitemiz sıralamalarda yükselen trendini korumaktadır. İlaveten üniversitemiz, Girişimci ve Yenilikçi Üniversite Endeksinde 2016 yılında on basamak yükselmiştir [EK-Ç50].

5. YÖNETİM SİSTEMİ

1. Yönetim ve İdari Birimlerin Yapısı

10.1.1. Yönetim ve İdari Yapılanmanın Yönetim Modeli

Üniversitemiz, YÖK yasasındaki mevzuatla belirlenen yönetim şemasına ilave olarak yönetim kademesince öncelik verilen alanlarda, doğrudan Rektöre bağlı çalışan Koordinatörler ile bir yönetim modeli oluşturmuştur. Bu yönetim modelinde; çağdaş ve yeniliklere açık, liyakate dayalı, teşvik ve ödüllendirme esaslı, çevreye duyarlı, kamu kaynaklarının etkin bir şekilde kullanılmasını benimseyen, şeffaf ve hesap verebilir bir anlayış uygulanmaktadır.

10.1.2. Operasyonel Süreçlerin Yönetimi

İlgili mevzuatlar doğrultusunda oluşturulmuş Üniversitemiz Teşkilat Yapısı ve Akademik ve İdari Teşkilat Şemasında da görülebileceği [EK-D1] gibi stratejik hedeflerimiz (eğitim-öğretim, araştırma vb.) Doğrultusunda koordineli olarak çalışan 24 adet Koordinatörümüz bulunmaktadır. Bunlar sırasıyla;

- Belge Yönetimi ve Arşiv Sistemi (BEYAS) Koordinatörü
- Hizmet İçi Eğitim Koordinatörü
- Etik Koordinatörü
- Akreditasyon, Akademik Değerlendirme ve Kalite Koordinatörü
- Bilgi Hizmetleri ve Yayinevi Koordinatörü
- Öğrenci ve Bilişim Koordinatörü
- Engelsiz Ankara Üniversitesi Koordinatörü
- Genel Destek Koordinatörü
- Kültür Sanat Koordinatörü
- Kadın Platformu Koordinatörü
- Çocuk Bilim Merkezi Koordinatörü
- Teknoloji Geliştirme Bölgesi Koordinatörü
- Çevre Planlama ve Geliştirme ve Sağlık Kültür ve Spor Koordinatörü
- Taşınmaz Geliştirme ve Yapı İşleri Koordinatörü
- AB Eğitim Programları Kurumsal Koordinatörü, Uluslararasılaşma Koordinatörü ve Uluslararası Öğrenci Koordinatörü
- Hukuk ve Mevzuat İşleri Koordinatörü
- Dış İlişkiler Koordinatörü 'dür.

Yine stratejik hedefler doğrultusunda; ön lisans, lisans ve lisansüstü öğretim programları dışında verilecek sürekli eğitim programları düzenlemek ve bu yolla kamu, özel sektör ve uluslararası kuruluşlarla iş birliğini geliştirme amacıyla Ankara Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (ANKÜSEM), kamu, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve uluslararası kurum ve kuruluşların gereksinim duydukları ve istemde buldukları, Personel Alım Sınavı ve Kurum İçi Sınavları yürütmek amacıyla Ankara Üniversitesi Sınav Yönetim Merkezi (ASYM), Ankara Üniversitesi'nde engellilik konusundaki farkındalığı arttırmak amacıyla Engelsiz Ankara Üniversitesi Birimi, Üniversitemizin öğrenci ve mezunlarının kendi kişisel kariyer planlarını yapmalarına ve bu planlarını

hayata geçirmelerine yardım etmek amacıyla Kariyer Merkezi (KARMER) gibi birçok merkez ve birim kurulmuştur.

İdari yapılanmadaki etkinliği, sürdürülebilirliğinin artırılmasını ve kalite süreçlerinin izlenebilirliğini desteklemek amacıyla Akademik Koordinatörler (Öğrenci ve Bilişim Koordinatörü, Taşınmaz Geliştirme ve Yapı İşleri Koordinatörü, Sağlık Kültür ve Spor Koordinatörü gibi) görevlendirilmiş, tüm idari görevlerin yönetim yapısındaki tanımları yapılmış, hassas görevler, riskli alanlar belirlenmiş ve iş akış şemaları oluşturulmuştur. Ayrıca Üniversitemiz pilot üniversite olarak, Maliye Bakanlığı ile yapılan ortak çalışmalar sonucunda (OECD ve SIGMA Projeleri) Ankara Üniversitesi Risk Değerlendirme Belgesi oluşturmuş ve bu konuda öncü kurumlar arasına girmiştir.

10.1.3. İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı

Üniversitemizde etkili bir iç kontrol sistemi kurmak amacıyla, 2010 yılında katılımcı bir yöntemle İç Kontrol Uyum Eylem Planı ve Yol Haritası hazırlanmış ve 5 bileşen, 18 standart ve 79 genel şart ışığında 108 adet eylem belirlenmiştir. Bu eylemler ilgili mevzuat gereği yılda en az bir kez kontrol edilmekte olup gerekli düzenlemeler yapılarak eylem sayısı 93'e düşürülmüştür. Etkin bir İç Kontrol için görev tanımları yapılmış, hassas görevler, riskli alanlar belirlenmiş ve iş akış şemaları oluşturulmuştur. Strateji Geliştirme Daire Başkanlığınca 2011 yılında hazırlanan Hizmet Rehberi hem bu anlamda hem de 2015 yılında başlanan Kalite Yönetim Sistemi çalışmalarında yol gösterici olmuştur. Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan e-SGB sistemi kullanılarak İç Kontrol Sisteminin yıllar itibari ile gelişimi, etkinliği, güçlü ve zayıf yönleri raporlanmakta ve ilgili Bakanlıkla sistem üzerinden paylaşılmaktadır. Uyum Eylem planında yer alan eylemlerin takibi ve raporlanması ile risk yönetim sürecinde belirlenen risklerin takibi amacıyla Üniversitemiz Bilgi İşlem ve Strateji Geliştirme Daire Başkanlıkları tarafından birlikte oluşturulan bir yazılım sistemi olan İKS' nin (İç Kontrol Sistemi, İzleme ve Raporlama) çalışmalarına başlanmıştır. Üniversitemiz pilot üniversite olarak, Maliye Bakanlığı ile yapılan ortak çalışmalar sonucunda (OECD ve SIGMA Projeleri) Ankara Üniversitesi Risk Değerlendirme Belgesi oluşturmuş ve bu konuda öncü kurumlar arasına girmiştir. Ayrıca 2014-2018 Stratejik Planını 3 yıllık olarak izleyen ve bu amaçla 2014-2018 Stratejik Plan İzleme ve Değerlendirme Raporunu hazırlayan ilk üniversite olmuştur.

2. Kaynakların Yönetimi

10.2.1. İnsan Kaynaklarının Yönetimi

Üniversitemiz nitelikli insan gücünü, yenilikçi, esnek ve çok boyutlu bakış açısını yansıtan kurum kültürünün tüm çalışanlar tarafından yaşanmasını teşvik etmek üzere en önemli kaynağımız olan insana hizmet etme anlayışını benimseyen ve çalışan memnuniyetinin üst düzeyde konumlandırıldığı, liyakate dayalı bir insan kaynakları yönetimi izlemektedir.

Personel istihdamı, üst görevlere atanma ve özlük hakları gibi hususlar ile ilgili olarak yasal düzenlemeler doğrultusunda hareket edilmekte olup, eğitim, çalışma alanlarının uygun hale getirilmesi, motivasyon eğitimleri, sosyal tesislerden indirimli yararlanma gibi çalışmalar yapılmaktadır. Çalışma ekosisteminin iyileştirilmesi adına Ankara Üniversitesi Çalışanlarının Etik Değerler ve İlkeler Belgesi oluşturulmuş, Ankara Üniversitesi Mobbinge (Psikolojik Tacize) Karşı Destek Birimi kurulmuş, kampüs çevre ve çalışma alanları için Çevre Planlama ve Geliştirme Koordinatörlüğü tarafından çalışmalar yapılmış ve Dumansız Hava Sahaları oluşturulmuştur. İnsan Kaynakları Yönetimi veri tabanı oluşturularak üniversitenin e-uygulamaları ile entegre çalışmaları sağlanarak Yönetim Bilgi Sistemi içerisine yerleştirilmesi çalışmalarına başlanmıştır. Üniversitemizde belirli dönemlerde üst yönetimle personel bir araya gelerek karşılıklı bilgi paylaşımı, varsa sorunlar ve çözüm önerilerinin dile getirildiği toplantı ve seminerler düzenlenmektedir. Ayrıca

bilgi edinme, şikâyet ve istekler için Bilgi Edinme Birimi kurulmuş ve dilek kutusu oluşturulmuştur. Kolay ulaşım için internet sayfamızda link verilmiştir. Personel eğitimi ve gelişimi ile ilgili olarak hazırlanan Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliğimiz ve Üniversitemiz Hizmet İçi Eğitim Koordinatörlüğü tarafından hazırlanan 2014-2016 eğitim planlanması doğrultusunda düzenli olarak hizmet içi eğitimler verilmektedir.

Bu kapsamda yılsonları itibarıyla;

Toplam hizmet içi eğitim sayısı 2012 yılında 23 iken 2016 yılında %174 oranında artarak 63'e yükselmiştir.

Hizmet içi eğitim gören personel sayısı 2012 yılında 1.268 iken 2016 yılında %125 oranında artarak 2.860'a yükselmiştir.

Üniversitemizde, 2016 yılı içerisinde görevde 20 yılını tamamlamış personele motivasyon eğitimleri düzenlenmiş olup, Ilgaz ve Manavgat ÖRSEM Tesislerimizde yapılan eğitimlere toplam 342 personelin katılımı sağlanmıştır. ASYM tarafından yapılan sınavlarda tüm akademik ve idari personelin görev alabileceği, adil dağılım yapan bir sistem oluşturularak, personele ekonomik ve sosyal bir imkân oluşturulmuştur.

10.2.2. İdari ve Destek Hizmetleri Sunan Birimlerinde Görev Alan Personelin Eğitimi

Çalışma alanları, görev ve sorumlulukları mevzuatça belirlenmiş olan sınav ve eğitimlerle gelen personellerin eğitiminin uygun olduğu alanlarda, diğer personellerin ise yapılan analizler sonucu ihtiyaç duyulan alanlara göre görevlendirilmesi yapılmaktadır. Personellerin eğitim, liyakat ve uyum süreciyle ilgili olarak hazırlanan Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliğimiz kapsamında Hizmet İçi Eğitim Koordinatörlüğü tarafından gerekli mevzuat ve uyum eğitimleri düzenlenmektedir. Hizmet İçi Eğitim Planlaması kapsamında, Üniversitemiz Yöneticilerine (Liderlik), Akademik personeline (Eğiticilerin Eğitimi, Araştırma Yöntemleri Eğitimi, Nitel ve Nicel Analiz Yöntemleri, Soru Yazma Teknikleri), Personel işleri, Öğrenci İşleri, Mali İşler çalışanlarına ve şeflerine, biyologlara, laborantlara, hizmetli ve hastabakıcı olarak çalışanlara, hemşirelere, kütüphanecilere, destek hizmetleri çalışanlarına, mühendislere, mali hizmetler uzmanlarına/uzman yardımcısına, iç denetçilere, sağlık tekniker ve teknisyenlerine, bölüm sekreterlerine, koruma ve güvenlik görevlilerine, santral memurlarına (mesleki) eğitimler verilmektedir. Planlama da ayrıca İngilizce ve Bilgisayar Eğitimleri yer almaktadır. Hizmet içi eğitimi kapsamında, 2015 yılında idari personele yönelik yapılan eğitim programına toplam 1517 personel katılmış olup, 2016 yılında 2293 personel katılmıştır. Hizmet içi eğitimden yararlanan idari personel oranı ise 2015 yılında %74 olup 2016 yılında %80,2 olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, İş Akış Şemaları ve Görev Tanımları gibi düzenlemeler ile personelin çalışacağı birimde görev ve sorumluluğu açıkça düzenlenmiştir.

10.2.3. Mali Kaynakların Yönetimi

En çok bütçeye sahip ilk üç üniversite arasında yer alan üniversitemizde mali kaynak yönetimi, yıllık plan ve programlar, talep ve ihtiyaç durumuna göre yapılan analizler sonucu önceliklendirme yapılarak gerçekleştirilmektedir. Stratejik Plan'da da belirtildiği gibi, üniversitemiz şeffaf ve hesap verebilir bir yönetim modelini benimsemiştir. Bu amaçla yapılan işlemlerin kontrolü, muhasebeleştirilmesi ve raporlanması aşamasında;

E-bütçe ve Say2000i

Pilot kurum olarak çalışmaya başladığımız (KAYA) Kamu Yatırımları Bilgi Sistemi

Bilimsel Araştırmaları Takip Programı ile TÜBİTAK (TTS) Takip Sistemi

EKAP (Elektronik Kamu Alımları Platformu)

(KBS) Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi ve alt programları olan;

** (KPHYS) Kamu Personel Harcamaları Yönetim Sistemi

** (HYS) Harcama Yönetim Sistemi

** (TKYS) Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi

** (GYMİS) Genel Yönetim Mali İstatistik Uygulaması

** KBS Kullanıcı Raporları (Bütçe, Personel Ve Kesin Hesap)

** Elektronik Yolluk Bildirimi

** İhtiyaç Fazlası Taşınır Uygulaması

** (e-BORDRO) Kamu Elektronik Bordro Sistemi

** (TBS) Kamu Taşıtları Yönetim Bilgi Sistemi

sistemleri kullanılmaktadır. Kullanılan sistemler aracılığıyla Maliye Bakanlığına sunulan tüm bilgi ve raporlar Bakanlık tarafından yedeklenmektedir. Ayrıca Őeffaflık ve hesap verebilirlik adına 2014 yılında tüm sosyal tesislerin muhasebe kayıtları Maliye Bakanlığı sistemine aktarılmıştır. Mali kaynakların kullanılmasındaki etkinliği ölçebilmek ve Stratejik planda yer alan hedefler ile bağlantılı olarak yatırımların, bütçe kaynaklarının kullanımı gibi mali göstergeleri değerlendirebilmek amacıyla yıllık olarak Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu, İdare Faaliyet Raporu, Yatırım Değerlendirme Raporu ve Bütçe Kesin Hesabı hazırlanmaktadır.

Yılsonları itibarıyla;

- 2012 yılında 217 olan Bütçe İşlem Sayısı, 2016 yılında 482' e çıkmış,
- 2012 yılında sermaye harcamalarındaki gerçekteşme oranı 93,1 iken 2016 yılında 96,5 e çıkmış,
- 2012 yılında cari harcamalardaki gerçekteşme oranı 87,4 iken 2016 yılsonunda 91,2 e çıkmış,
- 2012 yılında sonuçlanan ihale sayısı 80 ve ihale tutarı 56.751.276,21 TL iken 2016 yılında sonuçlanan ihale sayısı (bilimsel araştırma projeleri hariç) 83 ve ihale tutarı 186.254.925,13 TL'ye çıkmıştır.

10.2.4. Taşınır ve Taşınmaz Kaynakların Yönetimi

Üniversitemiz pilot kurum olarak Maliye Bakanlığı tarafından kullanıma aılan Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi (KBS) içerisinde yer alan Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi (TKYS) ve Kamu Taşıtları Yönetim Bilgi Sistemi (TBS) sistemlerine geçerek etkin bir kayıt ve kontrol sistemine kavuşmuştur.

Taşınmaz mal yönetiminde etkinliği arttırmak amacıyla İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığımız altında Taşınmaz Yönetimi Őube Müdürlüğü kurulmuş ve "Ankara Üniversitesi Taşınmaz Kira Yönergesi" hazırlanarak uygulamaya geçilmiştir. Bu yapılan çalışmalar neticesinde, 2012 yılsonu itibari ile 1.546.605,00 TL olan kira gelirlerimiz; 2016 yılsonunda 4.331.508,00 TL olmuştur.

2015 yılı içerisinde tapulu ve 2016 yılı içerisinde de tahsisli olmak üzere Üniversitemize ait tüm taşınmazlar kayıt altına alınmış olup, “Taşınmaz Varlıklar Yönetmeliği” taslak çalışmaları tamamlanmış ve Maliye Bakanlığına gönderilmiştir. Yapılan çalışmalar sonucunda, 2016 yılında toplam kapalı hizmet alanı 2015 yılsonu kapalı alana kıyasla %2,53 oranında artmıştır.

3. Bilgi Yönetimi Sistemi

10.3.1. Faaliyet ve Süreçlere Yönelik Bilgi Yönetim Sistemi

Üniversitemiz dağınık kampüs yapısında olması nedeni ile Maliye Bakanlığında Büyük Ölçekli Bilgi İşlem statüsü kazanmıştır. 2015 yılından itibaren üniversitemize bu kapsamda 10 tane Sözleşmeli Bilişim Personeli tahsis edilmiş ve 2017 yılında bu rakam 15 e çıkarılmıştır. Üniversitemiz 2015 yılında kendi geliştirdiği e-Üniversite projesi ile Kalkınma Bakanlığında 5 yıllık proje desteği almıştır. Bu proje ile kendi yazılımlarını geliştirip diğer üniversitelerin de kullanması için çalışmalara başlanmıştır. Bu kapsamda Öğrenci Bilgi Sistemi (OBS) yazılımı son aşamaya gelmiştir.

Bilgi yönetimi amacıyla hayata geçirilen Elektronik Belge Yönetimi ve Arşiv Sistemi (e-BEYAS) ile kâğıt ve fiziksel taşıma ihtiyacı ortadan kalkmıştır. E-BEYAS ile yüksek verimliliğin yanı sıra kâğıt ve klasörden tasarruf edilerek 16 Eylül 2013 tarihinden bu yana yaklaşık 90.469 ağaçlık bir ormanın kurtarılması sağlanmış ve toplam 3435 e-imza (e-BEYAS ve e-Reçete kapsamında) atılmıştır. Bu bağlamda üniversitemiz çevreye duyarlılık konusunda önemli bir farkındalık yaratmıştır. E-BEYAS Uygulamasında oluşturulan belgelerin arşivlenmesi ve daha önce uygulama dışında oluşturulmuş olan belgelerin dijitalleştirilmesi çalışmaları ile arşivlenecek olan belgeler için “e-Arşiv Projesi” hazırlanmıştır. Bu kapsamda çalışmalar devam etmektedir. E-Arşiv Projesi e-BEYAS Uygulamaları ile diğer bilgi sistemlerinin entegrasyonunu da kapsamaktadır. Ankara Üniversitesi’nin tüm birimlerinin iş ve işlem süreçlerinde e-ortamda üretilen veri ve bilginin kesintisiz ve veri kaybına yol açmadan farklı fiziksel mekânlarda güvenli ortamlarda depolanmalarını, saklanmalarını, erişimini, iletilmelerini, paylaşılmasını ve arşivlenmelerini sağlayan Felaket Kurtarma Merkezi (FKM) 2014 yılında kurulmuştur. Üniversitemiz, bilgi-belge yönetimi ve e-kurum olma konusunda farkındalık yaratılması amacıyla e-BEYAS, e-İmza ve e-Reçete ile ilgili eğitimler düzenlemiştir. Bilgi birikimi ve deneyimlerin paylaşılması amacıyla tüm kamu kurum ve kuruluşları ile bu alanda çalışma yapan şirketlere açık olarak geniş katılımlı ve akademik içerikli sempozyumlar düzenlemekte ve birçok kurumla iş birliği protokolü imzalamıştır. Bu kapsamda, 2014 yılında “e-BEYAS 2014 Sempozyumu”, 2015 yılında “e-BEYAS 2015 Sempozyumu” ve 2016 yılında TÜRKSAT A.Ş. ile birlikte “EBYS Zirvesi 2016” etkinlikleri yapılmıştır. 2017 yılında “3. E-BEYAS 2017-Kurumsal Dinamikler Çerçevesinde Bilgi Sistemleri ve Bilişim Yöntemleri, Beklentiler ve Yeni Yaklaşımlar Sempozyumu” 19-20 Ekim 2017 tarihinde yapılacaktır. “e-Arşiv Otomasyon Sistemi” olmak üzere yazılımlar ve sistemler geliştirme; kurumsal e-arşiv veri tabanları oluşturma, kullanma, e-belge yönetimi vb. Konularda iş birliği yapmak amacıyla T.C. Dışişleri Bakanlığı ile protokol imzalanmıştır. Ayrıca belgelendirme, elektronik belge ve arşiv yönetim sistemi, bilgi yönetimi ve bilişim sistemleri gibi alanlarda iş birliğinin geliştirilmesi, araştırmageliştirme projeleri, eğitim programlarının uygulanması ve diğer teknik alanlarda iş birliğinin gerçekleştirilmesi amacıyla Türk Standartları Enstitüsü ile protokol imzalanmıştır. E-Kurum uygulamalarının yaygınlaştırılması ve üniversitemizin e-Devlet uygulamalarına entegrasyonu konusunda çalışmalar sürdürülmektedir. Eğitim öğretim alanında; öğrencilerin sayısı, demografik özellikleri, sağlık, barınma, kültür hizmetlerinden faydalananların sayısı, kısmi zamanlı çalışanların sayısı gibi pek çok veri toplanmakta ve İdare Faaliyet Raporunda ve kurumsal internet sayfamızda ayrıntılı olarak gösterilmektedir. Yönetim Bilgi Sistemi Projesi kapsamında eğitim öğretim alanında Öğrenci Bilgi Sistemi (OBS) geliştirilmiş olup var olan OBS sistemi ile çevrimiçi anket düzenlenerek programlarla ilgili memnuniyet bilgileri toplanmakta ve daha sonra analiz edilmektedir. Sistem, öğrencilerin kayıt

aşamasından başlamak üzere, öğrencilik süresi boyunca gerekli bilgileri MERNIS, YÖKSİS, ÖSYM ve sistem ara yüzlerinden alabilmektedir. Öğrencilerle sürekli etkileşim halinde olan sistem gerek mobil uygulama ile gerekse sistem ara yüzleri üzerinden ihtiyaçları karşılamakta olup, öğrencilerin sorunlarını sistemde bulunan yardım masası üzerinden alabilmektedir. Öğrenci değerlendirmelerine ilişkin veriler yine sistem üzerinden yayınlanan ve öğrencilerin katılımıyla gerçekleşen anketler üzerinden yapılarak toplanmaktadır.

Bologna, Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı (ÖYP), YOKSİS, Katkı Payı yazılımlarında, taleplere göre yeni yazılım parçaları geliştirilmiştir. USIS (University Student Information System) yazılımı için, yazılım geliştirme faaliyetleri başlatılmıştır. Ar-Ge faaliyetleri alanında; Kalkınma Bakanlığı, BAP, TÜBİTAK, SAN-TEZ, AB vb. Ulusal ve uluslararası kuruluşlarca desteklenen bilimsel projeler, bütçeleri ve yürütücüleri gibi veriler derlenmekte olup toplanan veri türlerine ilişkin detaylar İdare Faaliyet Raporunda ve kurumsal internet sayfamızda ayrıntılı olarak gösterilmektedir. Söz konusu verilerin takibi için BAP Koordinatörlüğü tarafından Bilimsel Araştırmaları Takip Programı ile TÜBİTAK (TTS) Takip Sistemi kullanılmaktadır. UBED (Uluslararası Bilimsel Etkinliklere Destek Programı) Takip Yazılımı geliştirilmiş ve çalışır duruma getirilmiştir. Mezunlara yönelik faaliyetler alanında; Mezun Bilgi Sistemimiz bulunmakta ve 149.300 adet mezunumuzun sisteme kaydı bulunmaktadır. Tüm mezunlarımız çeşitli kanallarla duyurular yapılarak bu isteme kayıt olmaları sağlanmaktadır. İkinci aşamada tüm mezunlarımızın çalışma alanları ile ilgili detay bilgilerini sisteme girmeleri sağlandıktan sonra çeşitli analizler yapılacaktır. Bu konuda çalışma yapmak üzere Kariyer Merkezi kurulmuştur.

10.3.2. İç ve Dış Değerlendirme Sürecine Yönelik Verilerin Toplanması

Süreçlerimizdeki kalite ve şeffaflığın artırılması için İç ve Dış Değerlendirmeye İlişkin bilgiler düzenlenen Faaliyet Raporları gibi değerlendirme raporları ile yıllık olarak toplanmaktadır. Söz konusu bilgiler, alt birimlerden Birim Faaliyet Raporları ile sgdbfaaliyet.ankara.edu.tr sistemi üzerinden toplanmakta olup, birimler arası iç yazışmalar ve birimlerin düzenleyip yayınladığı raporlar yoluyla da temin edilebilmektedir.

10.3.3. Toplanan Verilerin Güvenliği, Gizliliği ve Güvenilirliği

Üniversitemiz Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından Üniversitemizde kullanılan elektronik bilgi sistemlerinin güvenliğini sağlamaya yönelik gerekli alt yapı çalışmaları yapılmaktadır. Diğer taraftan Belge Yönetimi ve Arşiv Sistemi kapsamında kişisel ve gizli verilerin güvenliğini sağlamaya yönelik prosedürler belirlenmiştir. Bu kapsamda, TÜRSAT ile yapılan protokol sonucunda e-imza kullanımına geçilmiş ve bugüne kadar 3435 e-imza (e-BEYAS ve e-Reçete kapsamında) atılmıştır.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında BEYAS Koordinatörlüğü tarafından Üniversitemizde uygulanan “Elektronik Belge Yönetimi ve Arşivleme Sistemi (e-BEYAS) Uygulamasının güvenli, sürdürülebilir bir platformda ve etkin bir biçimde yürütülmesinin devamını sağlamak amacıyla “kişisel ve hassas verilerin korunması, paylaşımı ve bilgi güvenliği” ile Başbakanlık tarafından yürütülen Elektronik Kamu Bilgi Yönetim Sistemi (KAYSİS) “İmza yetkileri Modülü (İYEM)” uygulaması konularında eğitimler düzenlenmiştir. Söz konusu eğitim neticesinde e-BEYAS Uygulamasında kişisel ve kurumsal veriler bulunduğu için üniversitemiz Birim BEYAS Sorumlularına “Ankara Üniversitesi Kişisel, Hassas, Kurumsal Veri Paylaşımı ve Bilgi Güvenliği Sorumluluk Belgesi” imzalatılmıştır. Uygulanması zorunlu olan TS 13298 Elektronik Belge ve Arşiv Yönetim Sistemi Standardının öngördüğü veri yedekliliği ve bilgi güvenliği kapsamında üniversitemizde Felaket Kurtarma Merkezi (FKM) 50. Yıl Yerleşkesi BEYAS Binası’nda Ekim 2014 yılında kurularak devreye alınmıştır. FKM uygulaması, Ankara Üniversitesi’nin tüm birimlerinin iş ve işlem süreçlerinde e-ortamda üretilen veri ve bilginin kesintisiz ve veri kaybına yol açmadan farklı fiziksel mekânlarda güvenli ortamlarda depolanmalarını, saklanmalarını, erişimini,

iletilmelerini, paylaşılmasını ve arşivlenmelerini sağlayan teknoloji yönetim sürecidir. Ankara Üniversitesi FKM çalışmaları Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ile koordineli olarak yürütülmektedir. FKM, Tier3 seviyesi güvenliğine sahip olup, ISO 27001 Bilgi Güvenliği Standardı alınması 2017 yılında programa alınmıştır.

E-BEYAS Uygulamasında oluşturulan belgelerin arşivlenmesi ve daha önce uygulama dışında oluşturulmuş olan belgelerin dijitalleştirilmesi çalışmaları ile arşivlenecek olan belgeler için “e-Arşiv Projesi” hazırlanmıştır. Bu kapsamda çalışmalar devam etmektedir. E-Arşiv Projesi e-BEYAS Uygulamaları ile diğer bilgi sistemlerinin entegrasyonunu da kapsamaktadır. Öngörülen 2 yıllık proje kapsamında e-Arşiv Sistemi teknik altyapısı kurularak kurumsal belleği oluşturan belgelerden öncelikle Senato ve Yönetim Kurulu Kararları dijital ortama taşınacaktır.

4. Kurum Dışından Tedarik Edilen Hizmetlerin Kalitesi

10.4.1. Kurum Dışından Alınan Hizmetlerin Tedarik Süreci

Satın alma veya diğer yollarla kurum dışından alınan destek hizmetlerinin tedarik sürecinde alınan hizmetin niteliğine göre ilgili mevzuatlar çerçevesinde kriterler belirlenir (Satın alma yöntemi ile ilgili sağlanan destek hizmetlerinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve İhale Uygulama Yönetmelikleri, Sözleşmeler, Şartnameler, İş Birliği Protokolleri vb.) Ve EKAP (Elektronik Kamu Alımları Platformu) sistemi üzerinden tedarik işlemi gerçekleştirilir. Üniversitemiz satın alma ihale duyuruları üniversite internet sayfamızda yayınlanmaktadır.

10.4.2. Kurum Dışından Alınan Hizmetlerin Uygunluk, Kalite ve Sürekliliğinin Sağlanması

Üniversitemizde ihtiyaçlar doğrultusunda hizmet alımlarının kapsamı belirlenmekte ve şartnameleri paydaşların katılımı ile titiz bir şekilde hazırlanmaktadır. Alınan hizmetin kalitesi takip edilmekte bu konuda gelen her türlü şikâyet değerlendirilmektedir. Örneğin Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı tarafından alınan yemek hizmetinde kalitenin sağlanması amacıyla günlük olarak kontrol yapılmakta ve 2 mühendis, 3 diyetisyen ve 4 gözetmen aşçı kontrol amacıyla çalıştırılmaktadır. Ayrıca üniversitemiz dilek kutusuna gelen bütün şikâyetler takip edilmekte ve en kısa sürede ilgili birime iletilmektedir.

5. Yönetimin Etkinliği ve Hesap Verebilirliği, Kamuoyunu Bilgilendirme

10.5. Kamuoyunu Bilgilendirme

10.5.1. Güncel Verilerin Kamuoyu ile Paylaşılması

Toplumsal sorumluluk gereği olarak, yürütülen bütün faaliyetleri kapsayan ve Stratejik Plan doğrultusunda yıllık olarak hazırlanan İdare Faaliyet Raporu, Performans Programı, Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu ve Yatırım Değerlendirme Raporu her yıl Üniversitemiz internet sayfasında ve Strateji Geliştirme Daire Başkanlığımızın internet sayfasında kamuoyu ile paylaşılmaktadır. İnternet sayfasının tamamı tüm mobil cihazlara uyumlu hale getirilmiş ve daha yaygın kullanımı sağlanmıştır.

10.5.2. Kamuoyuna Sunulan Bilgilerin Güncelliği, Doğruluğu ve Güvenilirliği

Kamuoyuna sunulan İdare Faaliyet Raporu ve Performans Programı gibi belgelerin doğru ve güncel

hazırlanabilmesi için alt birimlerden Birim Faaliyet Raporları sgdbfaaliyet.ankara.edu.tr sistemi üzerinden toplanmakta olup, birimler arası iç yazışmalar yoluyla da bilgilerin güncelliği ve doğruluğu teyit edilmektedir.

10.6. Yönetimin Etkinliği ve Hesap Verebilirliği

10.6.1. Yöneticilerin Etkinliğinin Ölçülmesi

Yönetimin etkinliğini ölçmek için fakültelerimizde yılda iki kere Fakülte Yönetim Kurulu toplanmakta ve bu toplantılarına Rektör ve Rektör Yardımcıları katılmaktadır. Fakülte yönetimleri son bir yılda eğitim, araştırma ve diğer konulardaki bilgileri öğretim elemanları ile paylaşmaktadır. Ayrıca Rektör de üniversite yönetimi olarak son bir yılda gerçekleşen çalışmalarını paylaşmaktadır. Öğretim Üyelerinin de soruları fakülte yönetimi ve üniversite yönetimi tarafından cevaplandırılmaktadır. Bununla birlikte Koordinatörlükler, Enstitüler, Merkezler, Meslek Yüksekokulları ve Daire Başkanlıkları aylık faaliyet raporlarını üniversite üst yönetimine e-posta üzerinden göndermektedir. Böylece tüm akademik ve idari birimlerin faaliyetleri düzenli olarak izlenmekte ve değerlendirilmektedir.

10.6.2. Yönetim ve İdarenin Hesap Verebilirliği

Hesap verme sorumluluğu kapsamında düzenlenen tablolar (Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği (GYMY) Tabloları) Üniversitemiz Strateji Daire Başkanlığı internet sayfasında düzenli olarak güncellenerek kamuoyuna ilan edilmektedir. Ayrıca, yürütülen bütün faaliyetleri kapsayan ve Stratejik Plan doğrultusunda yıllık olarak hazırlanan İdare Faaliyet Raporu, Performans Programı, Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu ve Yatırım Değerlendirme Raporu her yıl Üniversitemiz internet sayfasında kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

6. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME